

HET VERHAAL VAN KONINGIN ESTER

Het verhaal van koningin Ester

Bewerkte bijbellezingen over
het boek Ester

[Boeken om de Bijbel](#)

Herziene versie, zomer 2010

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Woord vooraf.	9
Introductie	11
Hoofdstuk 1.	23
Hoofdstuk 2.	33
Hoofdstuk 3.	47
Hoofdstuk 4.	57
Hoofdstuk 5.	67
Hoofdstuk 6.	75
Hoofdstuk 7.	85
Hoofdstuk 8.	93
Hoofdstuk 9.	103
Hoofdstuk 10.	111

Woord vooraf

Het boek Ester vormt een treffend bewijs van Gods voorzienige zorg voor Zijn volk, terwijl dit in den vreemde verkeert en het niet meer openlijk door God kan worden erkend als Zijn volk. God houdt Zich verborgen en Zijn naam wordt hier zelfs niet eens genoemd, maar achter de schermen bestuurt Hij alle dingen en leidt Hij het zo dat Zijn volk op wonderbare wijze wordt uitgered.

Deze bijbelverklaring belicht vooral de profetische betekenis van deze geschiedenis voor Israël, alsmede de typologische strekking ervan voor de Gemeente van God in onze dagen. Te midden van velerlei verval en afval van het geloof zoekt God ook nú nog naar een gelovig en getrouw overblijfsel, dat door Hem wordt behoed en dat erop vertrouwt dat het de scepter van Gods goedgunstigheid zal toegereikt krijgen.

Introductie

Historische achtergrond

Het boek Ester beschrijft een geschiedenis uit het Medo-Perzische rijk, dat is het tweede grote wereldrijk na de terzijdestelling van Israël. Wij weten dat het volk van God ontrouw was geworden en dat God uiteindelijk Zijn troon te Jeruzalem had verlaten en de macht aan de hoofden van de volkeren had toevertrouwd, te beginnen met Nebukadnessar als het hoofd van het eerste wereldrijk. Wij weten ook dat Nebukadnessar op zijn beurt eveneens ontrouw was geworden aan de God des hemels die hem deze macht in handen had gegeven, en dat zijn rijk daarom was vervangen door een tweede wereldrijk zoals dit in de visioenen van Daniël 2 en 7 reeds was aangekondigd.

Deze nieuwe wereldmacht was dus door God gezonden. De profeet Jeremia spreekt enige malen hierover in deze zin (in Jer. 50 en 51); en het komt ook heel duidelijk tot uitdrukking

in het boek Zacharia. In Zacharia 6:6-8 zegt God van het Perzische rijk (daar voorgesteld onder het beeld van zwarte paarden), dat zij Zijn Geest in het Noorderland – in Babel – tot rust hadden gebracht. De Meden en de Perzen hadden dus het gericht van God aan de Babyloniërs voltrokken (zie Jes. 13:17; 21:2; Jer. 25:14; 27:7; 51:11,28; Dan. 5:30; 6:1). Daar komt nog bij dat de eerste koning van dit tweede wereldrijk in Jesaja 45:1 de gezalfde des HEREN wordt genoemd. Kores, oftewel Cyrus, was Gods *dienaar*. En het was ook op zijn bevel dat zovelen van het volk der Joden onder aanvoering van Zerubbabel weer naar het land Israëel terugkeerden om daar het altaar en de tempel des Heren te herbouwen.

Maar de Schrift spreekt niet alleen over het begin, maar ook over de verdere geschiedenis van dit rijk. In Daniël 11 wordt namelijk aan de profeet reeds getoond wat de toekomst van het Medo-Perzische rijk zou zijn: “Nu dan, ik zal u de waarheid bekendmaken. Zie, nog drie koningen zullen in Perzië opstaan, en de vierde zal grotere rijkdom bezitten dan alle anderen, en als hij sterk geworden is door zijn rijkdom, zal hij alles in beweging brengen tegen het koninkrijk van Griekenland” (Dan. 11:2). Welnu, deze vierde koning is de koning Ahasveros van het boek Ester, die in de wereldgeschiedenis meer bekend is geworden onder de naam Xerxes I (486-464 v. Chr.). Hij was inderdaad de grootste en machtigste heerser van het Medo-Perzische rijk. Niemand bezat zulke rijkdommen als hij, zoals Ester 1 ook duidelijk bevestigt. Hij regeerde over honderd zeventwintig gewesten, terwijl Darius de Meder er zeven mínder bezat (Dan. 6:2). Zijn gebied reikte van Indië tot Ethiopië (Ester 1:1).

Nooit was dit wereldrijk dus zo groot geweest als ten tijde van deze vierde vorst daarvan. Maar ook dit rijk heeft God ten slotte terzijdegesteld, omdat het zich tegen Hem heeft verzet. Dit gebeurde echter pas anderhalve eeuw na de tijd waarover het boek Ester spreekt. Het Medo-Perzische wereldrijk werd gevolgd door het Grieks-Macedonische rijk, zoals dit aan Daniël werd geopenbaard in het gezicht van de ram en de bok (de harige geitenbok van Dan. 8 is Alexander de Grote). Maar alles gebeurt op Gods tijd, lang nadat Xerxes in zijn tijd (overeenkomstig Dan. 11:2) al eens met Griekenland in aanraking was gekomen. Deze Xerxes, of Ahasveros, was de beroemde koning van wie velen van ons op school al hoorden, dat hij een enorme expeditie tegen Griekenland ondernam, die echter eindigde in een verschrikkelijke nederlaag. Hierop heeft Daniël 11:2 betrekking, terwijl het boek Ester daar nu juist over zwijgt. In onze schoolboeken werd er veel nadruk gelegd op het feit dat de geschiedenis van Europa er heel anders had uitgezien wanneer Xerxes had gewonnen en Griekenland zou hebben veroverd. Men beklemtoonde dan ook het grote belang van de overwinning van de Grieken. Maar van deze dingen horen wij niets in het boek Ester.

Gods wijze van geschiedschrijving

Waarom dient dit zwijgen? Uit andere bronnen weten wij dat Xerxes deze krijgstoet in het derde jaar van zijn regering ondernam. En dat is ook het jaar waarin het feestmaal plaatsvond, dat hij honderdtachtig dagen lang aanrichtte (Est. 1:2-4). Maar uit de lange duur van dit feestmaal blijkt

al dat het niet om een gewone maaltijd ging. Het was de voorbereidingstijd voor de strijd; maar de Schrift rept er met geen woord over. In Ester 1 lezen we over het derde jaar van zijn regering, en in Ester 2 gaat het verder met het zevende jaar van zijn heerschappij (2:16). Hiertussen lagen de drie jaren waarin hij oorlog voerde tegen Griekenland, van zijn derde tot zijn zesde regeringsjaar. Het boek Ester gaat echter niet hierop in, omdat God de geschiedenis van de wereld heel anders behandelt dan dat op onze scholen gebeurt. Voor ons was het juist heel belangrijk om te weten wat het lot van Europa was in deze jaren (483 - 480 vóór Christus), maar voor God was het veel belangrijker hoe het Zijn volk Israël intussen verging in het Perzische rijk! God rekent en telt de wereldgeschiedenis in haar relatie tot Zijn volk.

Zo zijn er in het begin van de geschiedenis van de mensheid ook vele oorlogen gevoerd, maar God schenkt alleen aandacht aan die ene oorlog die ons in Genesis 14 wordt verhaald. Waarom? Omdat Lot en Abraham daarbij betrokken waren, en dat was belangrijk in Gods oog. Wij zouden de wereldgeschiedenis dus eigenlijk in een ander licht, het licht van GóD, moeten bezien. Het is ook merkwaardig dat Mordekai, die zo'n belangrijke rol in dit boek speelt, onbekend is in de geschiedschrijvingen van de Meden en Perzen. Ester is misschien dezelfde als de koningin die wij uit de Perzische geschiedenis kennen onder de naam Amestris; dit is echter onzeker. Maar Mordekai komt in elk geval niet voor. Voor de mensen van deze wereld heeft zijn geschiedenis kennelijk weinig waarde gehad, maar voor God is die kennelijk van de gróóteste betekenis geweest, aangezien Hij er een heel boek aan heeft gewijd.

In de wereldgeschiedenis houdt God dus rekening met Zijn volk. Dat was toen zo, en dat is ook nu nog zo. Het gaat God vandaag niet om de strijd tussen de grote machten van deze wereld, maar om het welzijn van Zijn volk. Wij zien dat heel treffend in Daniël 10, waar de demonische machten ('vorsten') achter Perzië en Griekenland niet elkáár blijken te bestrijden, maar juist Michaël, de 'vorst' van Israël, Gods volk. Zo gaat het ook GóD in hoofdzaak om Zijn volk, hoe klein en veracht ook. Hij heeft vandaag ons, christenen, als Zijn volk op het oog. En wanneer de Gemeente zal zijn weggenomen van dit aardse toneel, dan zal God de wereldgeschiedenis weer gaan rekenen overeenkomstig de wederwaardigheden van Zijn oude volk Israël. Hij houdt Zijn oog gericht op het overblijfsel van Zijn volk, zoals wij dat ook in het boek Ester kunnen opmerken.

De gebeurtenissen die hier worden vermeld, hadden plaats in de tijd dat Ezra zich nog in Perzië bevond. Zerubbabel was al naar Jeruzalem getrokken met ruim tweeënveertigduizend Joden, maar Ezra trok pas op onder de regering van Artachsasta (d.i. Artaxerxes I), de zoon van Xerxes I. Het boek Ester kan geschiedkundig dus geplaatst worden tussen Ezra 6 en 7. En wanneer het bevel van de koning om alle Joden om te brengen inderdaad was uitgevoerd, dan was Ezra ongetwijfeld ook gedood door de boze listen van Haman! Bovendien waren dan ook de Joden die zich al wel in Israël bevonden in gevaar gekomen, want Hamans opzet was om de Joden in het gehele rijk uit te roeien! Maar gelukkig behoedt God Zijn volk, en dat blijkt op treffende wijze in dit boek.

God houdt Zich verborgen

Daarom is het zo merkwaardig dat Gods naam in het geheel niet voorkomt in dit bijbelboek. God bewáárt Zijn volk, dat blijkt overduidelijk. Maar Zijn naam wordt niet vermeld, en evenmin vinden wij hier gebeden die tot Hem worden gericht. Wij zien hier geen priesters, geen profeten, geen offers. Alles wat betrekking heeft op Israëls godsdienst wordt verzwegen. Is dat niet erg opvallend in een boek, dat zó duidelijk spreekt over Gods zorg voor Zijn volk en dat Zijn voorzienig handelen zó centraal stelt? Dit is natuurlijk niet toevallig, er is een reden voor. Het volk was hier in den vreemde vanwege zijn ongehoorzaamheid en ontrouw aan Jahweh. De openlijke relatie met Hem was verstoord en daarom moest Hij Zich wel op de achtergrond houden. Maar dat betekent nog niet dat Hij ophield voor Zijn volk te zorgen! Daarvan vormt dit boek wel een heel bijzonder bewijs. Maar Hij kon Zich niet openlijk bekend maken; zelfs in de allermoeilijkste omstandigheden bleef Hij verborgen, en horen wij alleen van vasten en niet van bidden tot Hem.

God kon Zichzelf niet openbaren aan dit volk, dat niet met Zerubbabel was teruggekeerd naar de plaats waar Hij Zijn naam had doen wonen. Maar dat wil niet zeggen dat Hij het vergéét. Ik denk dat er nauwelijks een bijbelboek te noemen valt waarin wij duidelijker Gods hand achter de schermen kunnen waarnemen. God heeft alle omstandigheden hier in Zijn hand. Hij leidt Ester in het koninklijk paleis. Hij zorgt ervoor dat Mordekai een samenzwering van twee hovelingen ontdekt, dat dit wel wordt opgeschreven, maar vervolgens weer in het vergeetboek raakt. Hij bestuurt het

zo dat het verdelgingsplan van Haman pas na bijna een jaar zal kunnen worden uitgevoerd. Maar bovenal zien wij in die ene slapeloze nacht van koning Ahasveros, hoe Hij in Zijn voorzienigheid aan het werk is. Juist op dat beslissende ogenblik waarin alles afhangt van Gods genade jegens Zijn volk, wordt de koning door het gelezene uit de kronieken herinnerd aan de nobele houding van de Jood Mordekai. En juist dán staat Haman klaar in de voorhof van het paleis om zijn snode plannen ten uitvoer te brengen, maar wordt hij ertoe genoodzaakt zijn aartsvijand de grootst mogelijke eer te bewijzen (hst. 6). Hoewel God dus op de achtergrond blijft, wordt alles zeer nauwkeurig door Hem bestuurd.

Profetische geschiedschrijving

Maar dit boek toont ons niet alleen hoe God Zijn volk toentertijd heeft gespaard. Het bezit ook een verdergaande geestelijke en profetische strekking. Volgens Romeinen 15:4 en 1 Korintiërs 10:11 zijn de oudtestamentische boeken niet in de eerste plaats voor Israël geschreven, maar voor óns op wie de einden van de eeuwen zijn gekomen. Wij leren uit het boek Ester hoe God ook nu nog aan Zijn volk denkt, ook al kan Hij Zich in het algemeen gesproken niet openbaar bekend maken zoals dat het geval was in de begintijd van de Gemeente. In deze laatste dagen verlangt Hij echter, zoals wij nog hopen te zien, naar zonen en dochters die overeenkomstig 2 Korintiërs 6:17-18 in afzondering van het kwaad hun weg gaan. Aan hén wil Hij Zich getrouw betonen, omdat zij de positie van Filadelfia innemen (zie onder).

Wij vinden hier echter ook belangrijke profetische lessen. Het boek Ester is het laatste historische boek van het Oude Testament, en het is heel treffend dat God hier zo duidelijk wijst op de Man naar Zijn hart, de Mensenzoon die eenmaal alle eer zal ontvangen en die over alle dingen zal regeren. Mordekai is een type van Christus – niet als de Zoon van God, maar als de Zoon des mensen. Want het is een *Mens* die eenmaal door God over alle dingen zal worden gesteld, en zo zien wij in het laatste hoofdstuk van dit boek een beeld van Zijn toekomstige regering in het duizendjarig rijk en van de toekomstige zegen voor Israël en voor de volken.

Het éérste boek van het Oude Testament begint ook met een belangrijk type van Christus in Zijn regering over de schepping, namelijk Adam – verbonden met zijn vrouw Eva – als het hoofd van alle dingen. En de geschiedschrijving van het Oude Testament eindigt met hetzelfde onderwerp, dat trouwens ook door de laatste profeten – Zacharia en Maleachi – op bijzondere wijze behandeld wordt. God heeft er als het ware een grote vreugde in om telkens opnieuw op de heerlijkheid te wijzen van de Mensenzoon, aan Wie Hij alle dingen zal onderwerpen.

Er is dus een heel belangrijke profetische uitlegging van het boek Ester, die verband houdt met nog twee andere overeenkomstige boeken in het Oude Testament: het boek Ruth en het Hooglied van Salomo. Al deze drie boeken hebben namelijk met elkaar gemeen dat er een vrouw in het middelpunt staat: resp. Ruth, de Sulammitische, en Ester. Zij zijn typen van het gelovige overblijfsel van Israël, heel speciaal in de tijd van de Grote Verdrukking die over de

aarde zal komen na de opname van de Gemeente. God zal Zich dan weer bezighouden met Zijn oude volk Israël en Hij zal het door heel zware beproevingen heenleiden en het ten slotte verlossen en tot heerlijkheid voeren onder de regering van de Messias.

Typologische betekenis en toepassing

Het gaat in deze drie boeken steeds om de bruid, dat is het overblijfsel van Israël en wel heel in het bijzonder de stad Jeruzalem – want dat is de eigenlijke bruid van de Koning in het Vrederijk, zoals wij uit Psalm 45 en uit vele profetieën kunnen opmaken. Zij is de aardse bruid van de Heer Jezus, die Zelf in het boek Ruth in type wordt voorgesteld door Boaz en in het Hooglied door Salomo (de bruidegom). In het boek Ester liggen de verhoudingen iets anders, zoals wij nog zullen zien, maar ook daar vinden wij het verhaal van een bruid en een bruidegom. Zó belangrijk vindt God dit onderwerp, en zó lief heeft Hij het overblijfsel van Zijn volk, dat Hij er drie verschillende boeken aan wijdt!

In deze boeken wordt ook telkens beklemtoond dat Israël alles heeft verloren wat het vroeger bezat. Het heeft totaal geen rechten meer op enige zegen of enige belofte van God. In het boek Ruth is dit wel heel duidelijk. Zij was immers een heidin, die geen enkel recht kon laten gelden op het erfdeel, laat staan op enige verbinding met Boaz. Zo is het ook met de bruid in het Hooglied en evenzo met Ester, wier verleden verzwegen wordt en die als wees volkomen afhankelijk was van de gunst van Mordekai. Terwijl het echter in Ruth en

in het Hooglied erom gaat hoe de bruid verbonden wordt met de bruidegom, ligt het accent in het boek Ester anders. Hier gaat het niet om een echtverbintenis tussen Ester en Mordekai (als beeld van Christus), maar tussen Ester en Ahasveros. En wij zullen zien dat deze een beeld is van God Zelf, zoals Israël van oudsher een verbintenis had met God en de vrouw van Jahweh werd genoemd. In Ahasveros zien wij dus een beeld van God; in de persoon van Ester een beeld van het toekomstige overblijfsel van Israël. Mordekai is een type van de Heer Jezus, speciaal als Israëls Messias en Koning; en in Haman zien wij ten slotte een beeld van de antichrist, die streeft naar de vernietiging van Gods volk. Samen vormen zij de hoofdpersonen van het profetische toneel van de laatste dagen. De vroegere koningin Wasti symboliseert de ontrouwe kerk, die voordien terzijdegesteld wordt als Gods getuigenis op aarde.

Maar naast de profetische uitlegging van dit boek in verbinding met Israëls geschiedenis in de laatste dagen, zijn er ook praktische toepassingen voor onszelf te vinden. Want God zoekt ook nú al een gelovig overblijfsel, een overblijfsel met het karakter van Filadelfia (Openb. 3:7-13), te midden van het algemene verval van Zijn getuigenis op aarde. Dit is ook klein en zwak, afhankelijk van genade, dikwijls in benauwdheid, bedreigd door de macht van de vijand. Daarom vinden wij hier – zoals overal in de Schrift – tevens waardevolle geestelijke lessen voor onszelf, afgezien van de eigenlijke profetische uitlegging van het boek ten aanzien van Israël.

Voor sommige lezers is het misschien een nieuwe gedachte dat Ahasveros – een heidense koning – een beeld van God zou kunnen zijn. Toch vinden wij dit nóg een keer in het Oude Testament, en wel in het boek Genesis. De machtige Farao is daar een type van God, en Jozef zowel in zijn vernedering als in zijn verhoging een type van Christus. En wij zien hier opnieuw een interessante parallel tussen deze boeken Genesis en Ester, het éérste en het láátste historische boek van het Oude Testament. De weg van Jozef is dezelfde als die van Mordekai: uit de diepte wordt hij tot de hoogste positie onder de soevereine vorst geleid. Beiden zijn zij typen van Christus, die in het duizendjarige rijk namens God over alle dingen zal regeren. Maar de overdenking van de afzonderlijke hoofdstukken van het boek Ester, waar wij nu toe overgaan, zal ons nog genoeg gelegenheid verschaffen om de betekenis van deze beelden nader toe te lichten.

Hoofdstuk 1

De koningstroon

De eerste verzen van het boek Ester tekenen ons de grootheid van de heerschappij van koning Ahasveros. In vers 2 zien we de koning zitten op zijn koninklijke troon in de burcht Susan, en omdat Ahasveros als soevereine heerser een beeld is van God Zelf, is deze troon een beeld van de troon van God. Dat is niet de koningstroon die Christus zal bestijgen in het Vrederijk – die koninklijke heerschappij vinden wij pas in hoofdstuk 10 – maar de troon van God in Zijn algemene regering over deze wereld, in Zijn voorzienigheid in de eerste schepping zoals Hij die voor de mens heeft toebereid.

Ik wil er ook nog op wijzen dat deze troon historisch gezien de troon was van de hoofden van de volkeren. De troon des HEREN stond vroeger te Jeruzalem, zoals wij kunnen lezen in 1 Kronieken 29:23, maar na Israëls terzijdestelling had God de bestuursmacht toevertrouwd aan de heersers van de

volken, te beginnen met Nebukadnessar. De profeet Daniël laat dit heel duidelijk zien: Nebukadnessar was de soevereine heerser over de volken en zelfs over de schepping, en hij had zijn macht ontvangen van de God des hemels (Dan. 2:37-38). Inmiddels was deze heerschappij overgegaan in handen van het Medo-Perzische rijk, en koning Ahasveros was nu dus als soevereine vorst de representant van God op aarde. Dit bevestigt de juistheid van de gedachte die in de Introductie al is geopperd, dat Ahasveros een beeld is van God Zelf. En zijn koninklijke troon vormt ongetwijfeld dan ook een beeld van de troon van God Zelf.

Zoals gezegd gaat het hier om de troon van God in Zijn regering over de eerste schepping, die voortduurt tot en met de periode van het Vrederijk. Daarom staat deze troon er niet alleen in Ester 1, maar ook in Ester 10. De Christus-regering – de heerlijke regering van Mordekai is daarvan een type – vormt namelijk de afsluiting van de eerste schepping. Pas na het Vrederijk volgt de nieuwe schepping, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waarin God alles in allen zal zijn en er ook geen noodzaak meer zal zijn voor de bemiddelende regering van de Zoon des mensen. Dit wordt helaas niet gezien door degenen die niet geloven in een (nog toekomstig) duizendjarig Vrederijk. Zij zien niet dat de Christus-regering de kroon zal zijn op heel Gods handelen met de éérste schepping. Toch is dit het plan van God zelfs van vóór de schepping. In Hebréeën 1:2 lezen wij dat Hij de Zoon heeft gesteld tot Erfgenaam van alle dingen, en pas daarna volgt de zinsnede: “(...) door Wie Hij ook de werelden gemaakt heeft”. God heeft de eerste schepping voorbereid, opdat Hij haar na al het falen van de eerste mens ten slotte zou leggen

onder de voeten van de Zoon des mensen. Christus zal als Mens regeren over de schepping die Hij als de Zoon van God Zelf in het aanzijn heeft geroepen.

Het feestmaal

Wij zien hier hoe Ahasveros in de eerste plaats een feestmaal had aangericht voor zijn vorsten en dienaren (vers 3) en daarna ook voor al het volk dat zich in de burcht Susan bevond (vers 5). En hierbij had de koning een overvloed van zegeningen klaarliggen, niet alleen voor de aanzienlijken, maar ook voor het hele volk. Dit is een beeld van al het goede dat God in de eerste schepping voor de mens heeft toebereid, waarvan wij nu ook nog genieten. God zegent de mensheid nog steeds. Hij is daarmee niet opgehouden na de zondeval of na het falen van Israël, of nadat het verval zijn intrede had gedaan in de christelijke kerk. Handelingen 14:17 zegt ons dat God Zich niet onbetuigd heeft gelaten in goeddoen, door uit de hemel regen en vruchtbare tijden te geven en de harten van de mensen te vervullen met voedsel en vreugde.

Al deze aardse zegeningen zijn er voor degenen, die daarvan gebruik willen maken. Zo heeft God het ook bedoeld. Er staat in vers 8: “Het drinken nu geschiedde naar deze regel: geen dwang; de koning had immers aan al de opperdienaren van zijn paleis deze verordening gegeven, dat men zou doen zoals ieder het wenste”. God heeft de mensen nooit gedwongen van deze zegeningen gebruik te maken. Zelfs in de hof van Eden had God de mens niet als een marionet geplaatst. Hij

had hem wel een bevel gegeven – zoals hier ook sprake is van een verordening – maar Hij had hem niet onder dwang gesteld. Hij kon vrijelijk genieten van al Gods zegeningen. En dit beginsel geldt ook nu nog, hoezeer we ook te maken hebben met de gevolgen van de val van de mens. God geeft nog steeds eten en drinken en andere aardse zegeningen, zoals het huwelijk, en wij mogen al deze zegeningen met dankbaarheid uit Gods hand aannemen.

Alles wat God in de schepping heeft gegeven is tot zegen van de mens bedoeld, als hij er maar gebruik van maakt overeenkomstig Gods gedachten. Want deze zegeningen kunnen ook misbruikt worden, en dan leiden ze tot de ondergang van de mens. Dat zien wij helaas ook in deze geschiedenis, wanneer er in vers 9 wordt verhaald dat koningin Wasti een aparte maaltijd aanrichtte. Zij wilde een maaltijd hebben zonder de koning! Welnu, dat is altijd het kenmerk van het falen van de mens: hij wil een maaltijd hebben zonder God! Wij moeten hier niet te licht over denken. De mens wil graag genieten en een feestmaal houden, maar niet met God. En zo misbruikt hij wat God hem schenkt.

Weet u wie hiermee begonnen is in de geschiedenis van de mensheid? Dat is Eva, de éérste vrouw. Zij at van de vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad, maar het was een maaltijd *zonder God*. En zo is het verder gegaan met de mens. Kaïn ging weg van het aangezicht des Heren en hij maakte het zichzelf aangenaam in een leven zonder God. Hij bouwde een stad en zijn nageslacht ontwikkelde daarin een cultuur, maar het was een ‘maaltijd’ zonder God. Hetzelfde

zien wij in de geschiedenis van de verloren zoon. De oudste zoon nam het zijn vader kwalijk dat deze hem nooit een bokje had gegeven om daarvan te kunnen eten. Met wie, met zijn vader? Nee, met zijn vrienden! Hij wilde wel vrolijk zijn met zijn vrienden, maar de maaltijd die de vader aanrichtte, wilde hij niet bijwonen (Luc. 15). Zo is het steeds gegaan met de mens, en zo is het ook hier met Wasti: zij wilde genieten van een maaltijd, gescheiden van degene die de oorsprong was van haar geluk en zegen. De ernstige gevolgen daarvan konden dan ook niet lang uitblijven.

De terzijdestelling van Wasti

Het onafhankelijke gedrag van Wasti, die vervolgens ook weigerde haar schoonheid te tonen, leidde ertoe dat zij werd afgezet als koningin. Wat heeft dit ons als christenen te zeggen? Wat betekent het dat Wasti werd verstoten en dat Ester tot koningin werd verheven? Bij vele christenen wekt het verbazing wanneer zij voor het eerst iets horen over de betekenis die dit voor ons heeft. Zij weten heel goed dat Israël terzijdegesteld is als Gods getuigenis op aarde vanwege hun verwerping van de Messias en dat de Gemeente hiervoor in de plaats is gekomen. Maar het klinkt hun ongeloofwaardig in de oren dat de christenheid vanwege haar ontrouw eveneens zal worden verstoten en dat God dan weer opnieuw betrekkingen zal aanknopen met Zijn oude volk Israël. Zij begrijpen niet wat de apostel Paulus in Romeinen 11 betoogt, dat er een toekomstig herstel zal zijn voor Israël, wanneer de christenheid op haar beurt (evenals

destijds Israël, en dat eveneens vanwege zijn eigen falen) zal zijn terzijdegesteld.

Ik spreek nu niet over de ware kinderen van God, de ware Gemeente die zal zijn opgenomen in de hemel als de oordelen over de aarde komen. Maar ik spreek over de christenheid in haar uitwendige gedaante, als verantwoordelijk getuigenis op aarde. Zij heeft zich nog ernstiger misdragen dan Israël, ja, dan Wasti hier in het boek Ester, en zelfs dan Eva. In het laatste bijbelboek wordt de ontrouwe christenheid namelijk voorgesteld als 'de vrouw Izebel' die verleidt tot hoererij en afgoderij (Openb. 2:20) en later als 'de grote hoer' (Openb. 17 en 18). Het is frappant dat zij óók een maaltijd heeft bereid, een afschuwelijke maaltijd met hoererij en afgodenoffers, een maaltijd zónder God. God zal haar echter oordelen en terzijdestellen, zoals deze gedeelten van de Openbaring ook duidelijk maken.

Maar dit oordeel vindt niet plaats zonder de nodige waarschuwingen van de kant van God. Wij vinden dat hier in type in Ester 1:10-12. Er zijn maar liefst zéven hovelingen, die het bevel van de koning aan koningin Wasti overbrengen. Zo heeft God ook een zévenvoudig, een volmáákt getuigenis aan Zijn Gemeente gegeven. Denken we maar aan de zeven brieven aan de zeven gemeenten in Openbaring 2 en 3. Deze gemeenten hebben echter niet naar Gods stem geluisterd, zoals wij weten uit de geschiedenis. Wij kunnen hierbij misschien ook denken aan de (tweemaal zeven!) brieven van Paulus, die de Gemeente heeft opgeroepen haar schoonheid en de positie die zij van God heeft ontvangen ook daadwerkelijk te vertonen. Het heeft helaas niet

mogen baten, evenals het bevel van de koning hier zónder uitwerking blijft. De christenheid heeft jammerlijk gefaald in het vertonen van de schoonheid waarmee God haar heeft getooid (zoals dat van Israël wordt gezegd in Ezech. 16:14). In plaats dat zij een getuigenis is geweest in deze wereld van al de rijkdommen en al de heerlijkheid die God in en door Christus aan de Zijnen heeft geschonken, heeft zij zich ernstig misdragen. Zij heeft niet haar schoonheid als een ware en reine bruidsgemeente getoond, maar zij heeft een onheilig verbond met deze wereld gesloten (en daarom tekent de Openbaring haar als ‘de grote hoer’).

Wasti weigerde hier te komen op de maaltijd van de koning. Zij moest komen met de koninklijke kroon getooid (vers 11), versierd met dat wat de koning haar zélf had gegeven. Maar zij is niet gekomen. Wat een verschil is dit met Ester, die later niet een feestmaal voor zichzelf, maar voor de koning aanrichtte (hoofdstuk 5). Wasti wilde alleen haar *eigen* feestmaal hebben. Het is een ernstige gedachte wanneer wij dit toepassen op de christelijke kerk, die ook haar eigen maaltijden heeft uitgedacht zoals de eucharistie, maaltijden zonder Godenaangericht volgenseigen menselijke gedachten. Geve de Heer genade dat wij ook de wens hebben (zoals die leefde in het hart van Ester) om een maaltijd voor Hém aan te richten en dat te doen overeenkomstig Zijn gedachten – zoals elk vredeoffer tijdens Israëls woestijnreis in feite een maaltijd mét en vóór de Here was! Dan zal Hij ook in ons een welgevallen kunnen vinden.

Na Wasti’s weigering hield de koning raad met zijn wijzen, die hier heel treffend omschreven worden als ‘de kenners

der tijden' (vers 13). Het is ook voor ons van belang om de tijden te verstaan en te beseffen dat wij leven in de laatste dagen, de dagen der beslissing, ook voor een ontrouwe christenheid. Maar deze zeven wijzen voor de troon van de koning doen ons in de eerste plaats denken aan de zeven Geesten die voor Gods troon zijn (Openb. 1:4; 3:1; 4:5; 5:6). Opnieuw vinden wij hier het getal *zeven*, dat spreekt van goddelijke volmaaktheid. In dit verband is het de goddelijke volmaaktheid die beoordeelt en vervolgens oordeelt.

Als het in de brieven van het Nieuwe Testament gaat om de Gemeente naar Gods gedachten, dan horen wij steeds over de éne Heilige Geest die in ons woont. Maar wanneer het in de Openbaring gaat om het christelijk getuigenis in zijn verantwoordelijkheid, dan vinden wij de Geest in dit zévenvoudige karakter (vgl. ook Jes. 11:2). Hier is het niet de Geest die in ons woont, maar zijn het de zeven Geesten die voor Gods troon staan en die onderzoeken of wij wel beantwoorden aan onze verantwoordelijkheid. Eens heeft God in de eeuwigheid raad gehouden ten aanzien van de Gemeente die Hij Zich wilde verwerven, naar het eeuwig voornemen dat Hij heeft opgevat in Christus Jezus onze Heer (Ef. 3:11). Maar hier zien wij in type hoe Hij beraadslaagt met de zeven Geesten die voor Zijn troon zijn, om de falende christenheid op aarde terzijde te stellen. Ernstige gedachte!

Eén van de zeven wijzen, Memukan geheten, is hun woordvoerder en hij zegt tot de koning: Wat hier is gebeurd, is zeer ernstig. Als dit mogelijk is, dat de koningin zomaar ongehoorzaam kan zijn aan de koning, dan zal haar verkeerde voorbeeld navolging vinden in alle gezinnen van al uw

onderdanen, van de hoogste tot de laagste. Zij zal als koningin moeten worden afgezet en zodoende zullen alle vrouwen aan hun mannen, van de aanzienlijkste tot de geringste, eer geven (zie vers 16-20). De koning accepteert dit voorstel en besluit de koninklijke waardigheid aan een andere vrouw te schenken, die beter zou zijn dan Wasti. Dit wordt dan in het gehele rijk bekend gemaakt, opdat zoals vers 22 zegt, “iedere man heer zou zijn in zijn huis”. Het is niet voor niets dat dit hier zo staat. Wij leven vandaag ook in een tijd die het stempel draagt van een grote gezagscrisis. En ook nú is er een duidelijk verband tussen de verschillende terreinen waarop het door God gegeven gezag aan waarde heeft ingeboet: in de christenheid in het algemeen, in de plaatselijke gemeenten en in de gezinnen van de gelovigen. Want hoe zouden wij kunnen verwachten dat er in een plaatselijke gemeente nog moreel gezag bestaat, als het gezag van de Heer en van Zijn geboden niet wordt gehandhaafd in de gezinnen? Dit kan er immers alleen zijn als er ook in de gezinnen gezag wordt uitgeoefend, als de vrouwen onderdanig zijn aan hun eigen mannen en als de kinderen onderdanig zijn aan hun ouders. Maar heden ten dage zien wij helaas dat de gezagscrisis die er in de wereld heerst, ook doorwerkt op andere terreinen. En dat kan God niet toelaten, zoals deze geschiedenis ons duidelijk maakt.

Hoofdstuk 2

Een nieuwe koningin

Tussen Ester 1 en 2 verstrekt een periode van ongeveer drie jaar, zoals blijkt uit vergelijking van hoofdstuk 1:3 met 2:12,16. De Schrift zwijgt verder over deze tussentijd, hoewel wij uit andere bronnen weten dat toen de veldtochten van Xerxes tegen Griekenland plaatsvonden, waarbij hij een grote nederlaag leed. We kunnen het ons zo voorstellen dat hij teleurgesteld terugkeerde naar zijn vaderland en verlangde naar liefde en troost. Maar dan wordt hij er pijnlijk aan herinnerd dat hij geen koningin meer heeft. Hij denkt weer aan Wasti (vers 1), en zo komt de wens bij hem op om weer een koningin te bezitten.

De hovelingen van de koning begrijpen deze wens. Letterlijk staat er niet 'hovelingen', maar 'jongelingen'; en dat is heel merkwaardig. Zij luiden als het ware een nieuwe toestand in. Zo vinden wij ook bij de opstanding van Christus, dat de

vrouwen een 'jongeling' in het geopende graf zien zitten (Marc. 16:5). Deze jongeling – uit de andere evangeliën weten wij dat het om een engel ging – paste bij de geheel nieuwe toestand en de geheel nieuwe betrekkingen die voortvloeiden uit de opstanding van de Heer. Hier in Ester 2 horen de 'jongelingen' ook bij iets nieuws, bij een nieuwe koningin. Zij spreken zelf daarover (vers 2-4); en wat zij zeggen is geheel in overeenstemming met de gedachten van de koning.

Zo is het ook wanneer dit in geestelijke en profetische zin toepassen, waarbij de koning – zoals reeds eerder opgemerkt – een beeld vormt van God Zelf. Wij beseffen nauwelijks van hoeveel waarde het voor het hart van God is, hier op aarde een volk te hebben dat Hem toebehoort en dat geheel aan Hem is toegewijd. Het is een grote droefheid voor Zijn hart dat de christenheid (over het algemeen gesproken tenminste) hierin zo ernstig heeft gefaald. En wanneer de ware Gemeente van de aarde zal zijn weggenomen, wat zal het dan voor Hem betekenen als Hij denkt aan de valse kerk die dan nog op aarde is overgebleven terwijl er verder geen getuigenis meer is dat Hij kan liefhebben en dat een vreugde is voor Zijn hart? Dan zal Hij Zich een nieuw getuigenis verwekken te midden van Zijn oude volk Israël en Zijn hart zal dáárnaar uitgaan. Ester is hiervan een type: zij is de nieuwe koningin.

Mordekai en Ester

In deze geschiedenis zien wij echter niet alleen Ester naar voren komen, maar ook haar pleegvader Mordekai. Nu heb ik al gezegd dat Mordekai een type is van de Heer Jezus, terwijl Ester een type is van het gelovige overblijfsel van Israël. En dit maakt de uitlegging van dit boek wat moeilijk, omdat wij hier zowel het lijden van Mordekai (dus het lijden van Christus) alsook dat van Ester (dus van het Joodse overblijfsel in de toekomst) vinden voorgesteld. Historisch gezien ligt er ongeveer tweeduizend jaar tussen het lijden van Christus en dat van het overblijfsel, maar dit wordt hier met elkaar verbonden. Dat is niet zo eenvoudig te begrijpen, maar het wordt duidelijker wanneer wij bedenken dat er in morele zin géén tweeduizend jaar tussen ligt. De Heer Jezus kent de gevoelens en de omstandigheden van het overblijfsel te Jeruzalem namelijk uit eigen ervaring, omdat Hij tijdens de laatste dagen van Zijn leven hier op aarde in een soortgelijke situatie heeft verkeerd.

Zoals Christus in Jeruzalem heeft geleden onder de tegenstand van Herodes en Pilatus, zo zal het overblijfsel in de toekomst lijden onder de verdrukking van de antichrist, de valse koning der Joden. die bevriend zal zijn met de leider van het dan weer herstelde Romeinse rijk. Christus is in de geest ingetreden in de gevoelens van het overblijfsel en Hij kent hun lijden. Het gaat hier niet om het *verzoenende* lijden voor de zonden, dat Hij geheel alleen op het kruis heeft ondergaan, maar om het lijden van de kant van de mensen, dat Hij wél met anderen kan delen. Christus kent de gevoelens van de Zijnen en Hij weet die ook op volmaakte

wijze te vertolken. Dit zien wij in het bijzonder in het boek der Psalmen, waar de Geest van Christus getuigt van het lijden dat over Christus zou komen en waar dit dikwijls heel nauw verbonden wordt met het lijden van het overblijfsel.

Zo vinden wij hier dus in directe verbinding met Ester deze Joodse man, “wiens naam was Mordekai, de zoon van Jaïr, de zoon van Simi, de zoon van Kis, een Benjaminiet” (vers 5). Mordekai – zo blijkt in de eerste plaats uit dit korte geslachtsregister – behoorde tot de stam Benjamin. Van deze stam had Jakob op zijn sterfbed geprofeteerd dat Benjamin een verscheurende wolf zou zijn, die in de morgen zijn prooi verslindt en tegen de avond de buit verdeelt (Gen. 49:27). En in dit karakter zien wij Mordekai inderdaad ook in dit boek, vooral in het slothoofdstuk: als de grote overwinnaar over al zijn vijanden, die zijn volk laat delen in de heerlijke gevolgen van de triomf die hij heeft behaald. De naam Benjamin betekent ‘zoon der rechterhand’ (vgl. Gen. 35:18). Zo is Christus de Man van Gods rechterhand, aan Wie alle dingen zullen worden onderworpen en voor Wie geen enkele vijand kan standhouden.

In de tweede plaats zien wij hier dat Mordekai een afstammeling is van Kis, kennelijk een naamgenoot van de vader van Saul, die eveneens uit Benjamin stamde (1 Sam. 9:1). En wanneer wij dan ook nog bedenken dat Haman een Agagiet was en vermoedelijk dus een telg was uit het huis van Agag, de koning van Amalek (of in ieder geval van een naamgenoot afstamde), dan lijkt het alsof wij het oude conflict tussen Israël en Amalek weer terugvinden in het boek Ester (zie o.a. Gen. 36:12; Ex. 17:8-16; Deut.

25:17-19; 1 Sam. 15). Terwijl Saul echter te toegeeflijk was in dit conflict en Agag spaarde, hield Mordekai stand en behaalde de overwinning over zijn aartsvijand.

Verder wordt in vers 6 nog aan deze geslachtslijst toegevoegd dat 'hij' was weggevoerd met de ballingen die door Nebukadnessar uit Jeruzalem naar Babel waren gevoerd. Letterlijk gaat het hier natuurlijk om Kis, de overgrootvader van Mordekai. Anders zouden wij moeten aannemen dat Mordekai ver over de honderd jaar oud is geweest. Maar toch stelt de Heilige Geest het in dit vers bijna zó voor alsof deze woorden op Mordekai betrekking hebben, en in de typologische toepassing is dit heel treffend. Want Christus, van Wie Mordekai een type is, is *altijd* bij de Zijnen, in welke omstandigheden zij ook mogen verkeren, zelfs al zijn zij als ballingen in den vreemde. Zo zien wij Mordekai in dit boek ook steeds in de nabijheid van Ester, om haar te helpen en te leiden. Hoewel hij in het laatste hoofdstuk pas openlijk wordt verhoogd en verheerlijkt (hoofdstuk 6 is daarvan een voorproef), is hij op de achtergrond toch steeds aanwezig en draagt hij zorg voor haar. Op dezelfde wijze zal het overblijfsel in de Grote Verdrukking de Geest van Christus steeds zeer dicht bij zich hebben, om hen op te voeden en in alle omstandigheden te ondersteunen. Christus is voortdurend bij de Zijnen en Hij verbindt Zich door Zijn Geest met Zijn volk: zij zijn de heiligen in wie Hij al Zijn welbehagen vindt (Ps. 16:3).

Deze Mordekai was de pleegvader van Hadassa, dat is Ester (vers 7). Hoe ernstig de situatie was waarin het volk van God verkeerde, blijkt al uit het feit dat zij allebei heidense namen

droegen. Ester betekent ‘ster’, en wel speciaal de morgen- en avondster Venus, die ook als godin werd vereerd. De naam Mordekai is waarschijnlijk ontleend aan Mardoek, een god van de Babyloniërs. Ester had echter ook een mooie Joodse naam, Hadassa, en die betekent ‘mirte’. Dit doet ons denken aan het eerste gezicht van de profeet Zacharia, waarin hij de Engel des HEREN ziet staan tussen de mirten in de diepte en Hem hoort pleiten voor het overblijfsel van Zijn volk (Zach. 1:7-17). Zoals de Engel (en dat is Christus Zelf, vgl. Mal. 3:1) verbonden was met deze mirten, die het Joodse overblijfsel symboliseerden, zo trok Mordekai zich het lot van dit gelijknamige familielid aan en verbond zich met haar. Hij werd haar pleegvader, haar opvoeder, “want zij had vader noch moeder”. Zij was in een positie waarin zij geheel en al afhankelijk was van genade, en Mordekai ontfermde zich over haar. Haar situatie leek op die van de psalmdichter, toen hij zei: “Al hebben mijn vader en moeder mij verlaten, toch neemt de HERE mij aan” (Ps. 27:10). Zij was veilig onder de hoede van Mordekai; en zo zal de Geest van Christus Zich in de toekomst ook ontfermen over het overblijfsel dat helemaal is aangewezen op Gods genade, en Hij zal het opvoeden en vormen zodat het aan Zijn gedachten beantwoordt. Evenzo is het alleen het werk van Gods genade als er in déze tijd een overblijfsel is dat door Hem wordt behoed en dat beantwoordt aan de wensen van Zijn hart, een getrouw overblijfsel dat te midden van het algemene verval de kenmerken van Filadelfia vertoont (Openb. 3:7-13).

De taak van Hegai

Maar Ester moest nog verder worden opgevoed in de school van God. Weliswaar was zij “bekoorlijk van gestalte en schoon van uiterlijk” (vers 7), maar zij moest nog geschikt gemaakt worden om te kunnen verschijnen in de tegenwoordigheid van de koning (vers 8 en volgende). Daartoe kwam zij onder opzicht van Hegai, de bewaker der vrouwen, in wie wij een beeld kunnen zien van de Heilige Geest, die het Joodse overblijfsel verder toebereidt opdat het volkomen beantwoordt aan de wensen van Gods hart. Ester was welgevallig in zijn ogen en zij verwierf zijn gunst, zodat hij haar alles gaf wat nodig is om haar schoonheid nog te doen toenemen en haar welgevallig te maken in de ogen van de koning (vers 9).

Zij had echter haar volk en haar afkomst niet bekendgemaakt, want Mordekai had haar gezegd dat ze dat niet moest doen (vers 10). Het bleef dus verborgen wie ze in feite was; en zo zal het ook gaan met het overblijfsel van Israël tijdens de Grote Verdrukking. Het ware karakter daarvan zal verborgen blijven tot de verschijning van Christus – pas dan zal bekendgemaakt worden in welke betrekking het tot Hem staat. Hier is het nog de tijd van de vernedering. Zo wilde ook de Heer Jezus Zelf ónbekend

blijven, zoals wij dat lezen in de evangeliën, terwijl Hij Zijn discipelen gebod dat zij niet zouden bekendmaken dat Hij de Christus was (zie o.a. Matt. 16:20). Het moest verborgen blijven, het was alleen voor degenen die om zo te zeggen door de Geest van God in dit geheim waren ingewijd. De

overigen hadden geen recht erop om dat te weten, omdat de Heer Jezus door Zijn volk was verworpen.

Zo kwam dit meisje dus in de school van Hegai, terwijl Mordekai voortdurend naar haar informeerde: “En iedere dag opnieuw wandelde Mordekai voor de voorhof van het vrouwenhuis om te vernemen, hoe het met Ester ging en wat er met haar zou gebeuren” (vers 11). Wellicht heeft zij er nauwelijks iets van gemerkt, want hij kon niet al te dicht bij het vrouwenhuis komen. Maar op de achtergrond was hij steeds aanwezig en bekommerde hij zich om haar. Dit is een prachtig beeld van wat Christus doet voor de Zijnen, die in de school van de Heilige Geest worden opgevoed. Christus denkt aan ons en Hij houdt Zich voortdurend met ons bezig, opdat wij onder de leiding van de Geest zullen groeien en die *geestelijke* schoonheid zullen vertonen waarin God Zijn welbehagen vindt. Zijn hart is bij Zijn getrouwen en Hij denkt aan hun welzijn. Zo zal het ook zijn met het overblijfsel in de laatste dagen: Christus zal hen niet in de steek laten en voortdurend aan hun welzijn denken.

De voorbereidingstijd om bij de koning te komen duurde een jaar lang (vers 12). Voor Israël zal dat in de eindtijd nog langer duren. Ester moest zes maanden lang mirreolie gebruiken, en dan nog eens zes maanden lang balsem en andere schoonheidsmiddelen, voordat zij volkomen geschikt was om de liefde van de koning te kunnen winnen. Haar natuurlijke schoonheid was niet toereikend genoeg. Mirre spreekt in de Schrift altijd van het lijden van Christus. Het was een welriekende hars met een bittere smaak, die verkregen werd door insnijdingen in bepaalde boomstammen te maken.

De boom werd dus verwond en het sap dat eruit droop was bitter, maar het bezat een aangename geur – vooral als het als wierook verbrand werd. Dit is een treffend beeld van het bittere lijden van Christus, dat tegelijkertijd echter tot een welriekende reuk was voor God.

Er is niets dat zo belangrijk is voor onze geestelijke groei en onze opvoeding in de school van God dan zich hiermee bezig te houden en hiermee als het ware ‘versierd’ te worden: met dat wat spreekt van de voortreffelijkheid van de Persoon van Christus in Zijn lijden en in Zijn overgave in de dood tot een liefelijke reuk voor God (vgl. Ef. 5:1vv.). Dat is aangenaam voor God en het is beslist noodzakelijk voor de vorming van een overblijfsel, zowel voor onszelf in deze laatste dagen van de geschiedenis van de Gemeente als voor het toekomstige Joodse overblijfsel. Het zal ons ook in staat stellen om mét Christus te kunnen lijden, omdat wij ons door Zijn Geest dan ten nauwste met Hem verbonden weten – zoals het hart van Ester verbonden was met dat van Mordekai te midden van het leed dat het volk van God overkwam. Deze mirre en deze andere oliën en specerijen zijn nodig om ons te reinigen, ons hart en geweten te zuiveren, en ons volkomen aangenaam te maken in Gods oog.

Tot de koning geleid

Eindelijk kwam toen het ogenblik waarop Ester tot de koning kon gaan, en daartoe begeerde zij niets buiten wat Hegai, de hoveling van de koning, haar aanraadde (vers 15). Dit vers bevat ook een belangrijke les voor ons, want hoeveel

christenen denken niet dat zij zelf wel kunnen bepalen op welke wijze zij God welgevallig kunnen zijn. Laten wij ons leiden door onze eigen gedachten en meningen om God waardig te wandelen, of laten wij ons hiertoe onderwijzen door de Heilige Geest? De Heilige Geest wil ons immers uit het Woord van God tonen wat werkelijk in overeenstemming met Zijn gedachten is. Ester verlangde in ieder geval niets anders dan wat Hegai haar zei, en zo verwierf zij de genegenheid van allen die haar zagen en bovenal van de koning zelf (vers 15b en 17).

Lang voordat het lijden voor Ester begon – want dat kwam pas in hoofdstuk 4 en 5 voor haar – had zij dus al de genegenheid van de koning verworven. Dat is ook een heerlijke wetenschap voor het Joodse overblijfsel in de toekomst, dat het reeds vóór het begin van de Grote Verdrukking de gunst van God zal winnen en door Hem zal worden aangenomen. Want wij zien in Openbaring 11 dat er in de eerste helft van Daniëls laatste jaarweek al een overblijfsel zal zijn te Jeruzalem dat door God wordt erkend en eredienst verricht in de herbouwde tempel (deze erkenning wordt symbolisch aangegeven door het ‘meten’ van de tempel en van hen die daarin aanbidden als Gods bezitting). God zal Zichzelf aan dit overblijfsel openbaren, omdat Hij merkt dat de harten van deze gelovige Joden door de Heilige Geest zijn gevormd in overeenstemming met Zijn gedachten.

Mocht het zo zijn dat God ook met goedkeuring op óns neerziet, omdat Hij na het ernstige falen van Tyatira en Sardis in ons de kenmerken van Filadelfia bespeurt die Hem welbehaaglijk zijn (vgl. Openb. 2 en 3). En dat reeds vóóordat

het lijden komt, dat ook indien de Heer het niet verhindert over Filadelfia kan komen en wellicht zal komen. Hoe belangrijk is het dan onder alle omstandigheden te weten dat God in gunst op ons neerziet. Dat is wat hier van Ester wordt gezegd, na het falen en de terzijdestelling van Wasti: “De koning kreeg Ester lief boven alle vrouwen en zij ontving van hem meer genegenheid en liefde dan alle andere maagden, zodat hij de koninklijke kroon op haar hoofd zette en haar tot koningin verhief in de plaats van Wasti” (vers 17).

Naar aanleiding van deze gebeurtenis vinden wij dan opnieuw een feestmaal: “Toen richtte de koning een groot feestmaal aan voor al zijn vorsten en dienaren, het feestmaal van Ester” (vers 18). In hoofdstuk 1 weigerde Wasti de maaltijd van de koning bij te wonen; daar was geen gemeenschap. Hier in hoofdstuk 2 was dat wél het geval. De koning bereidde een gróót feestmaal en dit werd heel treffend ‘het feestmaal van Ester’ genoemd. Deze maaltijd is een beeld van onze dagelijkse gemeenschap met de Heer, maar in het bijzonder van de gemeenschap die wij met Hem hebben aan Zijn Tafel. De Heer Jezus is daar Zelf de Gastheer, want het is de Tafel des Heren, maar Hij richt die aan voor óns en Hij bereidt daar voor óns een maaltijd (zoals hier gezegd wordt dat het het feestmaal van Ester is). Hij heeft deze maaltijd niet nodig om aan ons te denken, maar wij hebben die nodig om aan Hem te denken. En hoe liefelijk is de gemeenschap die wij met Hem mogen genieten, elke zondag weer opnieuw. Moge Hij ons ervoor bewaren maaltijden aan te richten waarbij Hij ontbreekt, onze éigen maaltijden (zoals die er helaas zoveel zijn in de christenheid). Maar laten wij voortdurend eten

‘aan de tafel des kónings’ (vgl. 2 Sam. 9:13; Hoogl. 1:12), en Hem daar danken voor alles wat Hij voor óns heeft bereid!

Mordekai ontdekt een samenzwering

Te midden van dit alles bleef Mordekai echter op de achtergrond werkzaam, zoals de slotverzen van dit hoofdstuk ons tonen (2:19-23). Zo blijft Christus werkzaam door Zijn Geest, ook in ons midden, tot het ogenblik aanbreekt waarop Hij voor aller oog verheerlijkt zal worden. Het is treffend hier te lezen, dat Ester “naar het woord van Mordekai bleef handelen, zoals toen zij bij hem opgevoed werd” (vers 20). Wanneer wij zowel persoonlijk alsook gemeenschappelijk onderworpen blijven aan de werking van het Woord en de Geest van Christus, dan zullen wij niet falen zoals Wasti faalde. Dan zullen wij ervoor bewaard blijven onze eigen weg te gaan en onze eigen ‘maaltijden’ te bereiden, waarbij God niet tegenwoordig kan zijn en geen gemeenschap met ons kan hebben. Hoe belangrijk is het niets anders te willen en te verlangen, dan wat de Heer ons zegt!

Mordekai zelf zat in de poort des konings, lezen wij in vers 19. Hij was heel dicht bij de koning, onopvallend weliswaar, maar hij was daar en hij waakte voor de belangen van de koning. Zo heeft ook de Heer Jezus gewaakt voor de rechten van God, reeds tijdens Zijn leven hier op aarde toen Hij in vernedering Zijn weg ging – onopvallend en onaanzienlijk, zoals het overblijfsel het uitspreekt in Jesaja 53:2-3. Niemand heeft dat gedaan zoals Hij, en Hij doet dat nóg door Zijn Geest. Hij zorgt ervoor dat God aan Zijn eer komt, ook in ons

leven als gelovigen. Christus heeft gedacht aan de belangen van God in een wereld die in opstand verkeerde tegen God en Hem om zo te zeggen van de troon wilde stoten. Wij zien dat in type hier bij Mordekai, die te weten kwam dat twee hovelingen een samenzwering hadden beraamd en de hand aan de koning wilden slaan. Misschien kunnen wij hier een parallel trekken met de boze plannen van Herodes en Pilatus, die op één dag zelfs vrienden werden in hun verzet tegen God (Luc. 23:12). En zo zullen ook in de eindtijd de boze machten van deze wereld samenspannen tegen God en tegen Zijn Gezalfde (Ps. 2:1-6), maar hun pogingen zullen tenietgedaan worden evenals dat gebeurde met de opstand van deze hovelingen.

Via Ester stelde Mordekai de koning op de hoogte: "Mordekai kwam dit echter te weten en hij vertelde het aan koningin Ester en Ester zei het de koning namens Mordekai. De zaak werd toen onderzocht en juist bevonden, en die twee werden op een paal gespietst. En het werd in de kronieken opgeschreven in tegenwoordigheid des konings" (vers 22-23). Ester heeft dus met de koning over Mordekai gesproken, en de naam van Mordekai werd opgetekend in de kronieken van de koning (vgl. 6:1-2). Dit behelst ook een mooie gedachte voor ons, en wel dat wij met God mogen spreken over de Persoon van Christus en over wat Hij heeft gedaan. Dit is een kostbaar voorrecht dat ons is geschonken, zeker bij de maaltijd die Hij voor ons aanricht ter gedachtenis van Zijn Zoon! En wat Israël betreft zien wij in Psalm 20 en 21 hoe het overblijfsel met Jahweh spreekt over Zijn Christus, Zijn gezalfde Koning. Dat gebeurt nog vóór het aanbreken van de periode van de Grote Verdrukking, want

de omstandigheden van die tijd van lijden vinden wij pas in het tweede psalmboek (vanaf Ps. 42). Zo heeft Ester verteld over Mordekai nog vóórdát het lijden over haar kwam, dat in het volgende hoofdstuk zijn schaduwen al vooruit wierp.

Hoofdstuk 3

De verheffing van Haman

Evenals in het voorgaande hoofdstuk vinden wij hier een nieuw begin, wat ook weer wordt aangegeven met de woorden: “Na deze gebeurtenissen (...)” (vers 1). Dit blijkt eveneens uit het feit dat de gebeurtenissen van hoofdstuk 2 zich afspeelden in het zevende jaar van de regering van Ahasveros (2:16), terwijl wij in dit hoofdstuk zijn aangeland in het twaalfde jaar van zijn regering (3:7). Inmiddels waren er dus enige jaren voorbijgegaan en was er een nieuwe situatie ontstaan, waarin de Agagiet Haman op de voorgrond was getreden: “Na deze gebeurtenissen maakte koning Ahasveros de Agagiet Haman, de zoon van Hammedata, groot, verhief hem in aanzien en plaatste zijn zetel hoger dan die van alle vorsten die bij hem waren” (vers 1).

Haman is de grote tegenstander van het volk van God, de Jodenhater, zoals hij in dit boek wordt genoemd (3:10; 8:1;

9:10). Hij is de tegenspeler van Mordekai, die een beeld is van de Heer Jezus. Daarom kunnen wij in Haman een type zien van de antichrist, de satanische tegenspeler van Christus in de eindtijd. Maar in de tweede plaats ook – wanneer we denken aan het leven van Christus hier op aarde – van alle werktuigen die de satan al heeft gebruikt in zijn verzet tegen de Heer der heerlijkheid, ja, van de satan zelf zoals hij Hem ontmoette in Zijn wandel op aarde en Hem probeerde ten val te brengen.

Op het eerste gezicht is het dan wel bevreemdend dat Haman zijn positie ontving van koning Ahasveros, die immers een beeld is van God Zelf. Hoe is het mogelijk dat God de grote tegenstander van Zijn volk een ereplaats gaf en dat Hij het zelfs goedkeurde dat deze Zijn volk wilde verdelgen? Toch lopen de dingen Hem niet uit de hand, noch ten tijde van de omwandeling van Christus op aarde, noch in de dagen van de Grote Verdrukking. Wat hadden Herodes en Pilatus kunnen ondernemen tegen de Heer Jezus, als God het niet had toegelaten? De Heer zegt het Zelf wanneer Hij voor Pilatus staat: “U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven was gegeven” (Joh. 19:11).

Zo zal het ook in de toekomst gaan als de antichrist zal ageren tegen het volk van God. Wij zien dat op bijzonder treffende wijze in Zacharia 11:15-17, waar de antichrist wordt getekend als ‘een dwaze herder’. Deze dwaze herder van de schapen wordt éérst door God Zelf aangesteld (zoals Ahasveros Haman verhief), en vervólgens door Hem geoordeeld: “Ik stel een herder in het land (...) Wee de nietswaardige herder, die de schapen verlaat!” Er zijn dus twee fasen in Gods

regering. In de eerste plaats leidt Hij het zo dat deze herder optreedt, die niet denkt aan het welzijn van de schapen, maar die ze in verdrukking brengt. Deze moeilijke ervaringen zijn noodzakelijk om het volk te louteren en tot bekering te brengen. Maar in de tweede plaats is God ook Degene die het oordeel brengt over deze nietswaardige herder. Welnu, deze beide fasen vinden wij ook in het boek Ester. Het is koning Ahasveros die Haman verheft, maar het is dezelfde koning die hem later ter dood veroordeelt!

Haman contra Mordekai

Haman wordt hier de Agagiet genoemd, en Agag was de titel van de koningen van Amalek (vgl. Num. 24:7; 1 Sam. 15:20,32). Mogelijk stamde Haman dus uit het koninklijke huis van de Amalekieten. In elk geval vertoonde hij in morele zin zeer duidelijk het karakter van Amalek, dat Israël op listige wijze in de rug aanviel na de uittocht uit Egypte (Ex. 17:8-16; Deut. 25:17-19; 1 Sam. 15:2). Amalek was de gezworen vijand van Israël, en dit oude conflict vinden wij hier weer terug in het boek Ester. Maar het was in feite de HERE die een strijd had tegen Amalek, van geslacht tot geslacht (Ex. 17:16). Die strijd duurt ook hier nog voort en hij zal voortduren tot het einde: tot de grote *eindstrijd* tussen God en Satan, tussen Christus en de antichrist, tussen het volk van God en de trawanten van de boze.

Maar de uitkomst staat nu al vast: Satan en zijn dienaren zullen de nederlaag lijden. Zo gaat het altijd, ook al kan de strijd lang duren. Wat Amalek betreft is, dit al aangekondigd

in de spreuken van Bileam. Hij profeteerde dat Israëls koning zich zou verheffen boven Agag; en dat Amalek weliswaar de eerste der volken was, maar dat zijn einde ondergang zou zijn (zie Num. 24:7,20). Zo is het ook in het boek Ester. Mordekai werd ten slotte verheven boven de Agagiet Haman, en het einde van deze zoon van Amalek was de ondergang. In de eindstrijd in de toekomst zal het niet anders gaan: Christus zal verhoogd worden en de antichrist zal vernederd worden.

Het boek Ester geeft ons echter niet alleen een voorstelling van deze eindstrijd, die zal plaatshebben tijdens en aan het einde van de Grote Verdrukking. Het tekent ook meer in het algemeen het conflict tussen God en Zijn volk enerzijds en de satan en zijn medestanders anderzijds. Dit conflict is er altijd geweest, maar het kent bijzondere hoogtepunten, zowel in het verleden als in de toekomst. Toen de Heer Jezus als de ware Mordekai op aarde was, had Hij *persoonlijk* te kampen met de tegenstand van de satan. Denken we maar aan de verzoeken in de woestijn. Maar de Heer heeft standgehouden en Zich niet voor hem gebogen, evenals Mordekai hier standvastig weigerde voor Haman te knielen (vers 2-4). Zeker was Hij hier in vernedering op aarde – zachtmoedig en nederig van hart (Matt. 11:29; 21:5). Maar Zijn zachtmoedigheid betekende niet dat Hij knielde voor de satan. De overste van de wereld vond in Hem geen enkel aanknopingspunt om Hem zover te brengen. Wij kennen allemaal dat kritieke ogenblik dat de satan Hem alle koninkrijken van deze aarde toonde en Hem de macht daarover aanbood, op voorwaarde dat Hij voor hem zou knielen en hem zou aanbidden. Satan was de overste van deze wereld en al die macht was hem overgegeven (Luc. 4:6; Joh.

14:30). Maar de Heer Jezus, de nederige en zachtmoedige Mens, heeft desondanks geweigerd om Zich voor hem ter aarde te werpen en Hij heeft geantwoord: “De Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen” (Luc. 4:8). En wij kunnen ons nauwelijks voorstellen hoe dat de woede van de satan heeft opgewekt. Nadat hij alle verzoeking tot een eind had gebracht, week hij van Hem voor een tijd: hij zou al zijn krachten verzamelen en met grote grimmigheid terugkeren (Luc. 4:13; 22:53b).

Hamans aanslag tegen de Joden

Evenzo zien wij in deze geschiedenis dat Mordekai's standvastige weigering Haman met gramschap vervulde. Wanneer hij dan bovendien verneemt dat Mordekai een Jood is, komt het satanische plan bij hem op om alle Joden uit te roeien. Hij achtte het te gering om alleen aan Mordekai de hand te slaan en wilde zijn woede koelen op het hele volk der Joden (vers 5-6). Dit wordt hier heel treffend 'het volk van Mordekai' genoemd. Zo heeft de Heer Jezus Zich ook met Zijn volk vereenzelvigd en Zich niet geschaamd voor Zijn Jood-zijn. Hij heeft zelfs gezegd dat het heil uit de Joden is (Joh. 4:22). En bij Zijn komst in deze wereld noemt de engel het volk *Zijn volk*: “U zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk behouden van hun zonden” (Matt. 1:21). Profetisch vinden wij dit ook in Psalm 59:12, waar de Messias spreekt over ‘Mijn volk’. Christus maakt Zich één met Zijn volk, zelfs in het zwaarste lijden zoals wij dat in het tweede psalmboek getekend vinden. Hij is ook dan de ware Jood, de ware godlover (de naam ‘Jood’ is afgeleid van ‘Juda’, en dat

betekent 'lover'). Dat begint al in Psalm 42 en 43, waar wij telkens het refrein horen: "(...) want ik zal Hem nog loven". Te midden van de verdrukking en de benauwdheid geeft Hij openlijk te kennen dat Hij een 'Jood' is, juist zoals Mordekai dat hier deed.

De woede van Haman richtte zich dus niet slechts tegen Mordekai, maar tegen het hele volk. Iets soortgelijks zien wij in Openbaring 12, waar de draak niet alleen het kind van de vrouw wil verslinden, maar ook de strijd aanbindt tegen de overigen van haar nageslacht. De grimmigheid van de duivel geldt niet alleen de Messias (als voortgekomen uit Israël), maar evenzeer het overblijfsel van Zijn volk. Haman wendde zich hier tot de koning, maar hij wierp eerst het Pur – dat is het lot (vers 7). Hij was werkelijk een dienaar van de satan, en door occulte machten wilde hij de juiste dag voor zijn wraak laten bepalen. God staat echter boven alle dingen, want het lot viel op een dag in de twáálfde maand, hoewel het in de éérste maand werd geworpen. Elf maanden moesten er nog voorbijgaan, de langst mogelijke tijd, voordat het verschrikkelijke plan van Haman kon worden uitgevoerd. Stel dat het na een week al had moeten gebeuren, dan was het volk menselijkerwijs gesproken verloren geweest (het héle volk, want ook de Joden in Palestina behoorden tot het Perzische rijk en hun leven liep dus net zo goed gevaar). Wat een crisissituatie in de geschiedenis van het volk van God!

Haman zei tot de koning: "Er is één volk, dat verstrooid en afgezonderd leeft onder de volken in al de gewesten van uw koninkrijk" (vers 8a). Dat is een prachtig getuigenis, dat dit gezegd kan worden van het volk van God: het leeft

afgezonderd onder de volken. Dat mogen wij ook nastreven te midden van een afvallige en ontrouwe christenheid, hoewel het ongetwijfeld de vijandschap van de satan zal doen toenemen. Het tweede dat Haman opmerkte was dat de wetten van het volk van God verschilden van die “van alle volken” (vers 8b). Dat was eveneens juist, en het was ook een heel mooi getuigenis. De Joden hadden wetten die zij van God Zelf hadden ontvangen, geen inzettingen die door mensen waren uitgedacht. Zij namen inderdaad een heel bijzondere positie in te midden van de overige volken van het grote Perzische rijk. Maar de satan vermengt altijd waarheid en leugen met elkaar. Haman voegde er ten slotte nog aan toe: “(...) maar de wetten van de koning volbrengt het niet, zodat het de koning niet betaamt het met rust te laten” (vers 8c). Dat klopte niet; het was een voorwendsel dat Haman nodig had om de koning te winnen voor zijn plannen. “Indien het de koning goeddukt, moge een bevelschrift uitgaan om het uit te roeien: dan zal ik tienduizend talenten zilver afwegen en ter hand stellen aan hen wier werk het is die te storten in de schatkist van de koning” (vers 9). Haman ondersteunde zijn verzoek dus ook nog met een financieel aanbod, ongetwijfeld als een vergoeding voor de belastingderving die de koning zou lijden als er een heel volk zou worden uitgeroeid. Tienduizend talenten, een geweldig vermogen! Maar Haman was bereid het uit zijn privé-bezit te fourneren.

De koning stemde toe en hij gaf Haman volmacht om zijn vernietigingsplan uit te voeren: “Toen deed de koning zijn zegelring van zijn hand, gaf die aan de Agagiet Haman, de zoon van Hammedata, de Jodenhater, en de koning zei tot

Haman: Het zilver zij u geschonken en ook het volk om daarmee te doen naar wat goed is in uw ogen” (vers 10-11). Haman kreeg zijn zin. De ‘Jodenhater’ wordt hij hier genoemd, d.i. de vijand, de tegenstander van de Joden (een uitdrukking die wij terugvinden in de Psalmen, in het enkelvoud voor de antichrist en in het meervoud voor zijn dienstknechten). Hij kreeg het volk cadeau van de koning, het zilver mocht hij houden.

Het is moeilijk voor ons te begrijpen dat de koning, die toch een beeld is van God Zelf, het volk op schijnbaar lichtvaardige wijze overleverde aan de vijand. Daarom klaagt het overblijfsel ook in het begin van het tweede psalmboek: “Gij hebt ons overgeleverd als slachtvee (...) Gij hebt uw volk verkocht voor een spotprijs, en zijt niet rijk geworden door hun koopsom” (Ps. 44:12-13). Hij had er geen voordeel van, evenmin als Ahasveros hier. Toch is dat wat God in de toekomst nog over Zijn volk zal brengen, ook over het overblijfsel, een vaststaande zaak. Hier is het een wet van Meden en Perzen, die niet kon worden herroepen (in 8:8 wordt daarop gezinspeeld). De verdrukking die God in de laatste dagen over Zijn volk zal brengen staat nog veel vaster, en het overblijfsel zal daaraan niet kunnen ontkomen. Het heeft geen zin te bidden dat de verschrikkingen van die tijd niet over Israël zullen komen.

Maar de wegen van God worden nog veel onbegrijpelijker als wij eraan denken dat deze aanslag in eerste instantie tegen Mordekai was gericht, die toch een beeld is van de Heer Jezus. De koning hechtte zijn goedkeuring aan de dood van zijn weldoener (vgl. 2:21-23). Ja, hij gaf bevel daartoe! Zo is de

Heer Jezus niet alleen overgeleverd door Zijn vijanden, maar “door de bepaalde raad en voorkennis van God” (Hand. 2:23). Het was Gods raadsbesluit dat de Heer het verschrikkelijke kruislijden zou ondergaan, hoewel Hij Gods belangen juist zo trouw had behartigd tijdens Zijn omwandeling op aarde. Gods gedachten zijn echter hoger dan de onze, en de weg naar de troon loopt via het kruis.

Vervolgens zien wij dan nog hoe het bevel van de koning in de kortst mogelijke tijd werd bekendgemaakt in het gehele rijk: de schrijvers werden ontboden en er werd een schrijven gericht aan de overheden van alle gewesten om hen op de hoogte te stellen van het verdelgingsplan. De ijlboden brachten het bericht over – hier wordt bedoeld op de beroemde Perzische post, die ook een voorbeeld voor Europa is geworden – en een afschrift van de brief werd in elk gewest als wet uitgevaardigd. En zodra dat gebeurde in de burcht Susan, raakte de hele stad in opschudding (vers 12-15).

Hoofdstuk 4

Mordekai en de Joden in zak en as

De eerste verzen van dit hoofdstuk geven ons een indruk van wat het vernietigingsplan van Haman teweegbracht bij de Joden. Vooral de reactie van Mordekai zelf is bijzonder aangrijpend: “Toen Mordekai vernam al wat er gebeurd was, verscheurde Mordekai zijn kleren, hulde zich in zak en as en ging door het midden van de stad, terwijl hij luid en bitter jammerde” (vers 1). Wij hebben hier een treffend beeld van het lijden van Christus, die tijdens Zijn dagen in het vlees “met sterk geroep en tranen zowel gebeden als smekingen geofferd heeft aan Hem die hem uit (de) dood kon verlossen” (Hebr. 5:7). Het diepste lijden dat Hij onderging, kwam niet van de kant van de mensen, maar van Góð. En het was dan ook voor Góðs aangezicht dat Christus Zijn jammerklacht uitstortte. Hij heeft niet tot de mensen geroepen. Toen Hij voor Herodes en Pilatus stond, heeft Hij gezwegen. Voor het sanhedrin heeft Hij ook gezwegen. Wat de mensen

Hem aandeden was niet het ergste. Maar Hij heeft tot God geroepen in Getsemane en bovenal op Golgota, waar Zijn luide en bittere klacht weerklonk: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?” Wie kan dit lijden doorgronden? Het was het lijden van de godverlatenheid, dat Hij in Zijn volle gewicht onderging.

Mordekai riep tot God omdat het schéén alsof God Zijn volk had verlaten, maar Christus werd wérkelijk van God verlaten. Het “bevel van de koning” gold Hem! Hij moest sterven, en het was niet de martelaarsdood die Hij onderging. Nee, het *paste* God dat Hij de dood van de zondaar zou smaken (Hebr. 2:9-10). God *legde* Hem in het stof des doods (Ps. 22:16). Het *behaagde* de HERE Hem te verbrijzelen (Jes. 53:10). Vanwege dit lijden heeft Christus tot God geroepen. En wie heeft Zijn sterk geroep gehoord, wie heeft Zijn tranen begrepen? Slechts Eén was er, en wel Dezelfde als Degene die Hem in dit leed deed komen. Zijn jammerklacht is tot God opgestegen en Deze heeft Hem geantwoord door Hem uit de dood te verlossen.

Mordekai riep tot God (ook al wordt dit hier niet met zoveel woorden gezegd, omdat God Zich in dit boek verborgen houdt), en zo was het ook bij het volk. Overal waar het bevel en de wet des konings bekend werd, was er bij de Joden “diepe rouw, vasten, geween en geklaag: voor velen werd zak en as als bed uitgespreid” (vers 3). Mordekai maakte zich één met zijn volk in de benauwdheid waarin het was gekomen. Op dezelfde wijze zal Christus Zich in de toekomst één weten met het overblijfsel van Zijn volk, wanneer dat ten tijde van de Grote Verdrukking als slachtvee zal worden overgeleverd

aan de macht van de vijand. Te midden van het lijden zal Hij hun blik richten op Hemzelf als de lijdende Knecht des Heren.

Dan zal echter ook blijken – zoals wij dat hier in type vinden in vers 4 – dat het overblijfsel hiervoor aanvankelijk geen begrip zal tonen. Ester wilde Mordekai het rouwgewaad ontnemen: zij begreep niet waarom hij leed. Zo zal het straks gaan met het overblijfsel, maar zo was het helaas ook gesteld met de weinige getrouwen die Christus tijdens Zijn omwandeling op aarde aantrof onder Zijn volk. De discipelen hadden geen begrip voor Zijn lijden. Bij de eerste aankondiging van het lijden zei Petrus: “God zij U genadig, Heer, dat zal U geenszins gebeuren” (Matt. 16:22). Vlak voor Zijn gevangenneming zeiden zij: “Heer, zie, hier zijn twee zwaarden. Hij echter zei tot hen: Het is genoeg” (Luc. 22:38). En toen de Heer Jezus in Getsemane neerknielde en vurig bad, toonden de discipelen hun onbegrip door telkens weer in slaap te vallen. Zo zal het ook voor het overblijfsel in de toekomst een lange weg zijn voordat zij het lijden van Christus werkelijk verstaan.

Hatak bemiddelt

Maar dan verschijnt Hatak op het toneel, een van de hovelingen van de koning, die Ester moest vertellen waarom Mordekai rouw bedreef. In hem zien wij opnieuw een type van de Heilige Geest, die het overblijfsel geestelijk vormt en opvoedt en die het nu gaat onderwijzen aangaande de betekenis van Christus' lijden. Hatak bracht Ester van alles op de hoogte: wat Mordekai was overkomen, de prijs die Haman had beloofd voor de uitmoording van de Joden, en

ook welke wet er was uitgevaardigd. Maar tevens moest hij haar opdragen tot de koning te gaan, teneinde diens genade af te smeken en voorbede te doen voor haar volk (vers 5-9). Het moest tot Ester doordringen dat haar eenzelfde lot te wachten stond als Mordekai.

Het lijden van de Heer wordt hier verbonden met dat van het overblijfsel. Wat Christus heeft ondervonden van de kant van Zijn vijanden zal na ongeveer tweeduizend jaar het deel zijn van de gelovige Joden in de Grote Verdrukking. Zoals Ester hier door de bemiddeling van Hatak op de hoogte werd gebracht van het lijden van Mordekai, dat ook haar te wachten stond (zie vers 13), zo zal het overblijfsel straks door het onderwijs van Gods Geest gaan begrijpen dat het verbonden is met een lijdende Messias. Wat Hem is overkomen, zal ook hun overkomen. Herodes keert terug in de persoon van de antichrist. Pilatus, de vertegenwoordiger van het Romeinse rijk, keert terug in de persoon van het 'beest' (vgl. Openb. 13:1). dat zich in de eindtijd zal richten tegen het overblijfsel. Het zijn dezelfde vijanden, en het is dezelfde Satan die Christus weerstond en die dan het overblijfsel zal benauwen.

Genade voor recht?

Maar Christus is dan ook Degene die Zich één weet met de Zijnen en die hun toont hoe zij moeten handelen – zoals Mordekai hier tegen Ester zegt wat zij moest doen. Ester moest tot de koning gaan om diens genade af te bidden, en evenzo zal het overblijfsel in de nood tot God leren roepen.

Door het onderwijs van Christus en van Zijn Geest zal het zover gebracht worden, maar het is een lange weg voordat het leert te pleiten op Gods genade. Het duurde lang voordat Ester begreep dat dit de enige oplossing was. Het duurt lang voordat een mens inziet dat er alleen op de grondslag van Gods genade ontkoming mogelijk is.

Ester antwoordde dat er een wet was die het verbod om ongeroepen tot de koning te komen. Iedereen wist dat: “Alle dienaren des konings en de inwoners van des konings gewesten weten, dat voor ieder, hetzij man of vrouw, die ongeroepen tot de koning in de binnenste voorhof komt, deze éne wet bestaat: dat men hen doden zal. Alleen diegene blijft in het leven gespaard, aan wie de koning de gouden scepter toereikt” (vers 11). Het bezwaar dat Ester naar voren bracht, was dus dat de wet het onmogelijk

maakte om vrij tot de koning te naderen. Het was een bekend feit en op zich had zij gelijk; deze wet bestond. Maar zolang iemand zichzelf op de grondslag van de wet plaatst, zal hij het nóóit wagen tot God te gaan. Dan is er geen vrije toegang tot God mogelijk. Dat is de grote les die wij hier leren.

Op de grondslag van de wet kan men wel proberen door eigen goede werken de gunst van God te verwerven, maar men kan daar nooit zeker van zijn. De mens blijft op een afstand van God. Maar om eenvoudig tot God te gaan en om genade te smeken, niet op grond van eigen prestaties, maar alleen op de grondslag van Gods goedertierenheid: dat vereist veel zielsoefening. Wij zien dat hier bij Ester, en dat is nog steeds zo met ieder die zich stelt op de grondslag van de wet. Op die basis is er géén vrije toegang tot God, géén

naderen in de binnenste voorhof, géén gemeenschap in het heiligdom. Dat kan alleen het evangelie ons verschaffen, de blijde boodschap van Gods genade (vgl. Rom. 5:1-2; Ef. 2:18; 3:12; Hebr. 10:19-22). Wie zichzelf op de grondslag van de wet stelt en daaraan vasthoudt als het richtsnoer voor zijn betrekkingen met God, die wacht de dood (Rom. 7:10; Gal. 3:10-13). De wet bewerkt toorn (Rom. 4:15). Het oordeel wacht de zondaar als hij tot God wil naderen; dat is wat de wet hem aanzegt. Op grond van de wet is er alleen de dood, zoals Ester het hier zegt: deze ene wet is er, namelijk dat men hen *doden* zal!

Het is ernstig op deze grondslag van de wet te staan. Want dan heeft men nog nooit ondervonden wat het is, in Gods nabijheid te mogen komen. Men heeft nog nooit de boodschap van genade gelezen in de ogen van de Koning, in de ogen van God. Men heeft nog nooit de spits van de scepter aangeraakt en gesmaakt dat de HERE goed is. Door vele zielsoefeningen zal men dan ook moeten leren dat men op deze grondslag niet voor God kan bestaan, en dat alleen Gods *genade* uitkomst kan bieden. Dat zal in het bijzonder het geval zijn met het overblijfsel van Israël ten tijde van de Grote Verdrukking. De benauwdheid zal hen tot God uitdrijven, en de Geest van Christus zal hen dan onderwijzen en leren dat zij alleen van genade kunnen leven. Israël is er van oudsher mee vertrouwd op de grondslag van de wet voor God te staan, maar dat zal het overblijfsel niets baten in de Grote Verdrukking. De wet is niet de oplossing voor hun nood, zij zullen tot God moeten leren roepen om genade en Christus brengt hen daartoe door de werkzaamheid van

Zijn Geest – zoals wij hier zien dat Mordekai er via Hatak op aandrong bij Ester om de genade van de koning af te smeken.

Het antwoord van Mordekai getuigde ook van zijn godsvertrouwen (hoewel hij de naam van God niet noemde!). Hij zei tegen Ester dat als zij bleef zwijgen, er dan wel “van andere zijde” redding en uitkomst zou opdagen. Maar hij waarschuwde haar ook ernstig dat zijzelf dan zou omkomen, en ten slotte vermaande hij haar acht te geven op Gods leiding (hoewel hij opnieuw de naam van God verzweeg): “(...) en wie weet, of gij niet juist met het oog op deze tijd de koninklijke waardigheid verkregen hebt” (vers 14).

Dit laatste behelst ook een dringende oproep voor onszelf om voor het volk van God tussenbeide te treden, nu Hij ons daartoe nog in de gelegenheid stelt. God heeft ons weliswaar niet nodig. Hij heeft eventueel andere wegen en middelen ter beschikking. Maar zou Hij ons niet willen gebruiken om voor Zijn volk in de bres te springen? Zouden wij de mogelijkheden die Hij ons biedt niet moeten benutten? Inderdaad heeft God ons niet nodig – maar als wij Zijn genade niet afsmeaken voor Zijn getuigenis op aarde, wie zal het dan doen? Laten wij ons afvragen in deze tijd van grote beproeving, in deze tijd van verval en afval waarin wij leven, of wij ons wel voldoende inzetten voor het volk van God.

Maar net zomin als Ester kunnen wij dat doen op de grondslag van de wet. Wij kunnen niet tot God gaan en tot Hem spreken over onze werken, of over de grote dingen die onze vaders hebben gedaan. Dat is het principe van de wet, dat baat ons niets en brengt ons slechts geestelijk en moreel de dood. Nee, wij moeten geheel anders tot God naderen: wij

moeten Hem om genade smeken voor het overblijfsel dat Hij nog heeft overgelaten, zodat het werkelijk afgezonderd voor Hem leeft en zich onderscheidt van de vele naambelijders (vgl. 3:8). Wij kunnen geen rechten laten gelden. De geschiedenis van het overblijfsel dat God in stand houdt tot de wederkomst van Christus, de geschiedenis van Filadelfia, is er ook een van grote zwakheid. Wij kunnen alleen tot God gaan op de grondslag van de genade en Hem smeken of Hij in Zijn goedheid Zijn getuigenis wil sparen. Want de vijand ligt ook bij ons op de loer en hij smeedt zijn boze plannen om het getuigenis teniet te doen gaan. Ester moest leven van genade, maar wij moeten dat ook.

En met het overblijfsel van Israël zal het straks niet anders gaan, zoals dat hier in type wordt voorgesteld bij Ester, maar zoals wij dat ook zien bij Ruth en bij de bruid in het Hooglied: zij allen konden nergens aanspraak op maken en konden uitsluitend op grond van genade worden aangenomen. Aan het einde van Israëls geschiedenis zijn alle rechten verloren gegaan, precies zoals dat gesteld is met ons die leven in de laatste dagen van de geschiedenis van de christenheid. Als God nog iets heeft overgelaten, als Hij nog uitredding geeft, dan is dat op grond van Zijn rijke en onverdiende genade.

Ester komt dan tot een besluit en vraagt om voorbede voor haarzelf (hoewel dit weer niet wordt vermeld en er alleen sprake is van vasten!), voordat zij tot de koning gaat: "Toen zei Ester, dat men Mordekai zou antwoorden: Ga heen, vergader al de Joden die zich in Susan bevinden, en vast om mijnentwil: eet noch drinkt drie dagen, zo min des nachts als des daags. Ook ik en mijn dienaressen zullen op dezelfde

wijze vasten en dan zal ik tot de koning gaan ondanks het verbod: kom ik om, dan kom ik om” (vers 15-16). Nu is ze toch zover gekomen dat ze durft te gaan, niet op de grondslag van de wet, maar op die van loutere genade. Dat het lang kan duren voordat een mens zover komt, zien wij ook in Romeinen 7. Het is vaak een lange worsteling voordat iemand de grondslag van de wet verlaat en alleen nog pleit op genade. Esters laatste woorden (“kom ik om, dan kom ik om”) lopen om zo te zeggen parallel met de uitroep aan het einde van Romeinen 7: “Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit dit lichaam van de dood?” (vers 24). Maar kan het antwoord onzeker zijn? Zou God geen genade voor recht laten gelden? Gelukkig is de uitkomst zeker: “God zij echter dank door Jezus Christus onze Heer!” (vers 25). Zo werd ook Ester in genade aangenomen, zoals het volgende hoofdstuk op ontroerende wijze beschrijft.

Hoofdstuk 5

De gouden scepter toegereikt

Na drie dagen gevestigd te hebben ging Ester naar de koning. Zij deed dat op de *derde* dag (vers 1), en dat wijst in de Schrift altijd naar de dag van de *opstanding*. Christus is opgewekt op de derde dag en wij kunnen alleen op de grondslag van de opstanding tot God naderen, zoals het slot van Romeinen 4 en de eerste verzen van Romeinen 5 ons duidelijk maken. Wij geloven in Hem die Jezus onze Heer uit de doden heeft opgewekt. En aldus gerechtvaardigd op grond van geloof, hebben wij vrede met God en toegang tot Zijn genade. En terwijl wij zo staan in Zijn gunst, roemen wij tevens in de hoop op de heerlijkheid van God (Rom. 4:24 – 5:1-2).

Wij zien dit hier in type bij Ester. Zij ging niet op grond van haar eigen verdiensten, maar gehuld in een koninklijk gewaad, bekleed met het kled dat de koning zelf haar had geschonken. Wanneer wij tot God gaan, bekleed met

klederen des heils, met de mantel der gerechtigheid waarin Hijzelf ons hult (Jes. 61:10), zou Hij ons dan niet in genade aanzien? Wanneer wij zo voor God staan op de grondslag van het volbrachte werk van Christus en Zijn opwekking uit de doden, en bekleed met dat wat spreekt van Christus Zelf en de aangenaamheid van Zijn Persoon (Ef. 1:6), zou Zijn blik dan ook niet met welgevallen op ons rusten? Als de Vader Zelf ons het beste kleed geeft (vgl. Luc. 15:22), zouden wij dan nog twijfelen aan Zijn liefde?

Wat had de koning tegen Ester kunnen zeggen, toen zij zo gehuld in een koninklijk gewaad voor hem stond? Had hij haar kunnen aanklagen? Had hij de rechter een teken kunnen geven, zodat deze het zwaard zou opheffen en daarmee het koninklijke gewaad zou doorboren – het kleed dat de koning zelf haar had gegeven? Dat was ondenkbaar! Ester won zijn genegenheid en hij reikte haar de gouden scepter toe, het teken van zijn gunst (vers 2).

Wanneer iemand tot God komt niet op de grondslag van de wet, maar op de grondslag van het volbrachte werk van Christus, dan kan het niet anders of God neemt hem in genade aan. De scepter was al in de hand van de koning, hij hield hem als het ware gereed om Ester genade te bewijzen. Zij wist dit echter niet vóórdát zij was binnengegaan. Toen zij in het vorige hoofdstuk over deze gouden scepter sprak, wist zij wel dat alles ervan afhing of deze haar zou worden toegereikt (4:11). Maar zij ondervónd de genade van de koning pas toen zij niet op de grondslag van de wet, maar op die van vrije genade daadwerkelijk tot hem ging. Toen zag zij de scepter in de hand van de koning klaarliggen om

haar genade te betonen, en zij accepteerde zijn genade door dichterbij te komen en de spits van de scepter aan te raken. Dat is de vrijmoedigheid van het geloof waarmee wij tot God mogen naderen, in volkomen vertrouwen op de waarde van het werk en de Persoon van Christus.

Esters verzoek

Dan is er ook vrijmoedigheid om aan God te vragen wat wij maar wensen, want weten dat Hij ons met Christus ook álle dingen zal schenken (Rom. 8:32). Dat gaat nog veel verder dan de belofte die Ester hier van de koning kreeg: “Wat hebt gij, koningin Ester, en wat is uw wens? Al was het de helft van het koninkrijk – het zal u gegeven worden” (vers 3). Wanneer God eenmaal met ons handelt op de grondslag van Zijn genade, dan ontsluit Hij Zijn hele hart voor ons. Hij geeft ons niet de helft van het koninkrijk. Zijn hart staat wijd open voor ons en met Christus zal Hij ons het gehéle koninkrijk schenken. Wanneer wij eenmaal Gods ontferming hebben ondervonden, dan mogen wij op die grondslag ook onze begeerten aan Hem voorleggen, vragen naar Zijn goede, welbehaaglijke en volmaakte wil (Rom. 12:1-2), en een beroep doen op Zijn barmhartigheden.

Esters verzoek was als volgt: “Als het de koning behaagt, dan kome de koning heden met Haman tot het feestmaal dat ik voor hem aangericht heb” (vers 4). Het was heel wijs van haar om haar verzoek op deze wijze in te kleden en het niet direct bekend te maken. De koning zou door het feestmaal in de juiste gemoedsgesteldheid komen om naar haar te luisteren.

Maar het was ook belangrijk dat Haman zelf erbij zou zijn. Want dan kon zij hem openlijk beschuldigen en kreeg hij niet de gelegenheid zich naderhand te rechtvaardigen. “Daarop zei de koning: Haalt terstond Haman, opdat wij de wens van Ester vervullen” (vers 5a).

Die avond komt dan het ogenblik waarop Ester haar verzoek zal bekendmaken en de koning om ontferming zal vragen voor haar volk. Zij doet ons hier denken aan Mozes, die eveneens met volkomen zelfopoffering voor het volk van God tussenbeide trad op een kritiek moment in de geschiedenis van Israël (zie Ex. 32). Zijn wij ook zulke voorbidders voor Gods volk, voor Zijn Gemeente, voor hen die vasthouden aan het woord en aan de naam van Christus in deze laatste dagen waarin de vijand woedt en demonische invloeden overal terrein winnen? God had in Zijn voorzienigheid aan Ester deze plaats gegeven waar zij in de bres kon treden voor haar volk, en wie weet of u en ik juist in deze tijd niet door God kunnen worden gebruikt om genade voor de Zijnen af te smeken.

Maar toen de avond kwam en de maaltijd klaar was en de koning van de wijn had gedronken – na de maaltijd zoals dat bij de Perzen de gewoonte was – en hij daarbij opnieuw vroeg naar de inhoud van Esters verzoek, gaf zij ten antwoord: “Mijn verzoek en wens is: Indien ik de genegenheid van de koning gewonnen heb en het de koning behaagt mijn verzoek toe te staan en mijn wens in te willigen, dan moge de koning met Haman komen tot het feestmaal dat ik voor hen aanrichten wil; dan zal ik morgen doen, zoals de koning zegt” (vers 8). Met andere woorden: zij vroeg een dag uitstel

om haar verzoek kenbaar te maken. Hierdoor bereikt deze dramatische geschiedenis nu een zeer bijzonder hoogtepunt.

De paal voor Mordekai opgericht

Het scheen alsof Ester talmde, terwijl de situatie juist zo ernstig werd voor haar volk en speciaal voor Mordekai. Want Haman ergerde zich mateloos, toen hij na de maaltijd terugging naar huis en zag dat Mordekai nog steeds niet voor hem knielde. Toen kon hij ook opeens niet meer wachten tot de dertiende van de twaalfde maand. Hij wilde zijn woede direct koelen. Zijn vrouw Zeres en al zijn vrienden geven hem dan de raad om Mordekai de volgende morgen al te laten doden, vóórdat hij opnieuw met de koning naar het feestmaal zou gaan (vers 9-14)! Door deze ene dag uitstel liep het leven van Mordekai dus direct gevaar en kreeg Haman schijnbaar de kans om hem te laten ophangen, vóórdat Ester haar wens had kunnen uitspreken. Schijnbaar was dat zo, maar in werkelijkheid was deze vertraging een bewijs van Gods verborgen leiding. Hij staat boven alle omstandigheden en Hij bestuurde alle dingen ten gunste van Zijn volk en in het bijzonder ten gunste van Mordekai, in wiens geschiedenis nu een grote wending ging plaatsvinden. Want in de nacht die nu volgde, zijn er heel belangrijke dingen gebeurd waardoor de koning gunstig gestemd raakte ten opzichte van Mordekai en zijn volk.

Ik wil er terloops nog op wijzen dat Haman in vers 11 tegenover zijn vrouw en zijn vrienden zijn grote rijkdom opsomde en het grote aantal van zijn zonen. Dat is iets dat

Satan werkelijk kan doen. Alle koninkrijken van deze wereld behoren hem toe, en hij heeft ook een talrijk 'nageslacht'. In Johannes 8:44 verwijt de Heer Jezus de Joden die Hem willen doden, dat zij uit hun vader, de duivel, zijn en de begeerten van hun vader willen doen. Zij traden in de voetsporen van de mensenmoordenaar van den beginne. Dat deed Haman hier ook. Zijn rijkdom, de veelheid van zijn zonen – het baatte hem allemaal niets, zolang Mordekai nog in leven was en zich niet voor hem had gebogen (vers 13). Evenzo keerde de woede van Satan zich tweeduizend jaar geleden rechtstreeks tegen Christus. Al zijn rijkdommen, zijn bezittingen, zijn vele 'nakomelingen' – het baatte de satan niets. Hij was niet gelukkig, niet tevreden, zolang de Heer Jezus in leven was en hij wilde Hem onmiddellijk laten doden. Hij was niet bang voor het volk van God. Als hij Christus maar uit de weg kon ruimen, wat zou het volk van God dan nog kunnen beginnen? En de boze Haman is hier zijn evenbeeld. Haman was niet bang voor Ester. Als hij Mordekai maar had uitgeschakeld, wat kon zij dan nog doen?

Zo brak deze beslissende nacht aan, waarin de paal voor Mordekai al stond opgericht bij het huis van Haman (vers 14; vgl. 7:9). Het was een paal van vijftig el hoogte, ca. vijfentwintig meter hoog dus, om van de terechtstelling van Mordekai een indrukwekkende gebeurtenis te maken. Zo heeft de satan de Heer Jezus niet eenvoudigweg laten stenigen, zoals dat later bij Stefanus wel het geval was. Nee, hij heeft er een indrukwekkende kruisiging van willen maken en daartoe Joden en heidenen laten samenspannen tegen Christus. Het kruishout werd voor Hem opgericht en Hij werd verhoogd op het hout ten aanschouwen van de

hele wereld. Voor Hem was er echter geen mogelijkheid ter ontkoming, zoals hier bij Mordekai. De paal werd weliswaar opgericht, maar Mordekai ontsnapte op het laatste moment aan deze verschrikkelijke dood. Zo ging het ook met Isaak in Genesis 22. Het altaar was klaar, maar hij behoefde toch niet te sterven. Maar Christus moest werkelijk sterven op het hout, voor Hém was er geen ontkoming aan deze gruwelijke dood. Hij werd gehangen aan het hout. Voor Hem werd het daadwerkelijk nacht, en deze nacht duurt in morele zin nog steeds voort!

Hoofdstuk 6

Een slapeloze nacht

In deze kritieke nacht draaide alles om Mordekai; alle harten waren met hem bezig. Ester heeft er niet van kunnen slapen, zij dacht aan het verzoek dat zij de volgende dag bekend moest maken en zij dacht aan Mordekai die haar daartoe opdracht had gegeven. Haman heeft waarschijnlijk ook niet kunnen slapen, namelijk van louter vreugde over het feit dat zijn aartsvijand de volgende morgen ter dood zou worden gebracht. Wanneer hij uit zijn raam keek, dan zag hij die paal staan en dan zag hij in gedachten Mordekai al daaraan hangen.

Maar het merkwaardigste is dat de koning evenmin heeft kunnen slapen (vers 1), en hierin zien wij duidelijk de hand van God! Want laten wij ons eens indenken wat er zou zijn gebeurd wanneer Ahasveros die nacht normaal zou hebben geslapen. Hoe zou hij dan de volgende dag op Esters verzoek

hebben gereageerd? Zou hij zich werkelijk zo om haar volk hebben bekommerd en om de Jood Mordekai die in zijn poort zat? Als hij zou hebben geslapen in die nacht en niets over Mordekai zou hebben vernomen, dan zou er menselijkerwijs gesproken heden ten dage geen volk Israël meer bestaan en zouden de Joden in het hele Perzische rijk zijn uitgeroeid! Maar Ahasveros kón niet slapen. De slaap was van de koning geweken. En zo was het ook – met eerbied gesproken – voor God een nacht van waken toen de duisternis viel over Golgota en Zijn Zoon daar hing aan het hout. Want in deze weinige uren vonden de belangrijkste gebeurtenissen uit de hele wereldgeschiedenis plaats en waren Zijn gedachten bij Zijn Zoon, de ware Mordekai.

Hoe kwam Mordekai in deze nacht in de gedachten van de koning? God leidde het zo, dat de koning beval de kronieken te brengen en dat daaruit dan juist werd voorgelezen wat Mordekai ten behoeve van de koning had gedaan (vers 2; vgl. 2:19-23). Mordekai, deze eenvoudige Jood in de poort van de koning, had een samenzwering tegen koning Ahasveros aan het licht gebracht. Hij had zich ingezet voor de handhaving van de rechten van de koning en diens troon. En de koning vraagt dan: “Welke eer en onderscheiding is daarvoor aan Mordekai bewezen?” (vers 3). Hierop antwoorden de dienstdoende hovelingen, en hier zien wij opnieuw de ‘jongelingen’ die nieuwe gebeurtenissen aankondigen: “Hem is niets bewezen”. Dit doet ons denken aan wat in Daniël 9 van de Messias wordt gezegd: Hij zal worden afgesneden en niets hebben (vers 26, vert. J.N. Darby). Christus werd in zwakheid gekruisigd en Hij bezat niets. Alles scheen verloren en het leek alsof de satan had overwonnen. Maar toen ging

God handelen! Hij bleef niet toezien, maar Hij gaf Zijn Zoon de eer die Hem toekwam. Dat vinden wij in type nu ook in deze geschiedenis.

Mordekai wordt geëerd

Wij bereiken nu een belangrijk keerpunt in de geschiedenis van Mordekai en zijn volk. Ahasveros gaat handelend optreden ten gunste van het volk van God, in plaats van tégen hen zoals in hoofdstuk 3. Eigenlijk is het hier echter alleen nog ten gunste van Mordekai, voor het volk volgde de verlossing pas later. Ahasveros handelt ten behoeve van Mordekai, en dat is een prachtig beeld van wat God heeft gedaan voor Christus toen Hij Hem opwekte uit de dood en verheerlijkte aan Zijn rechterhand in de hemel. Dat is het éérste dat God heeft gedaan. Het volk Israël is nog niet verlost, dat is nog toekomstig. Maar Christus, de ware Mordekai, heeft het loon ontvangen op Zijn lijden. De Zoon des mensen is door God terstond verheerlijkt in de hemel, nadat God door Hem op 't hoogst verheerlijkt was op aarde (Joh. 13:31-32).

Het is hier weliswaar nog niet Ester 10, waar wij in type zien hoe de Zoon des mensen Zijn openbare regering aanvaardt over alle dingen. Maar God heeft Hem nú al geëerd en Hem gekroond met heerlijkheid en eer (Hebr. 2:9), en Hij heeft daarvan ook openlijk getuigenis laten afleggen in deze wereld. Dat zien wij hier in Ester 6. God heeft niet willen wachten tot het Vrederijk. Hij heeft Christus terstond verheerlijkt: Hij heeft Hem opgewekt en Hem een ereplaats gegeven aan de

rechterzijde van de troon van de Majesteit in de hemelen (Hebr. 8:1). En God heeft het laten betuigen op aarde dat dit de Man is aan Wie Hij eer heeft willen bewijzen!

Het is echter zo merkwaardig dat God hiervoor zelfs de grootste tegenstanders van Christus weet in te schakelen, zoals Haman gebruikt werd om Mordekai – zijn aartsvijand – eer te bewijzen. Haman staat heel vroeg in de voorhof om te zeggen dat hij Mordekai op de paal wil laten spietsen (vers 4). Maar als de koning hem dan laat binnenkomen, krijgt hij niet eens de gelegenheid zijn plan bekend te maken. De koning spreekt eerder dan Haman en zegt: “Wat zal men de man doen, wie de koning eer wil bewijzen?” (vers 6). Zo heeft God de Heer Jezus willen verheerlijken en Hij heeft als het ware haast gehad om Zijn voornemen ten uitvoer te brengen. Hoe heeft Hij dit gedaan? Ahasveros had Mordekai kunnen laten komen en hij had in het koninklijke paleis een prachtige rede kunnen houden en hem rijk kunnen belonen, terwijl niemand in het Perzische rijk iets hiervan had vernomen. Maar zó is het niet gegaan. En zo heeft God de Heer Jezus niet in alle stilte opgewekt uit de doden en geplaatst aan Zijn rechterhand – zonder Hem aan iemand te tonen en zonder iemand iets te zeggen. Nee, dat heeft God niet gewild. Wij denken misschien niet zo vaak daaraan, maar God heeft Christus niet alleen terstond verheerlijkt in de hemel. Hij heeft Hem ook op aarde openlijk de eer bewezen die Hem toekwam. En God weet daartoe zelfs een ‘Haman’ te gebruiken, zoals wij direct zullen zien.

Haman denkt aanvankelijk nog dat alles op hemzelf betrekking heeft en daarom doet hij de koning het volgende voorstel: “De man, wie de koning eer wil bewijzen – men brenge het koninklijke kleed, dat de koning zelf draagt, en een paard waarop de koning zelf rijdt, welks kop met een koninklijke kroon versierd is, en men stelle dat kleed en dat paard ter hand aan een van de vorsten des konings, de edelen, en men trekke de man wie de koning eer wil bewijzen, dat kleed aan en men doe hem op dat paard rijden over het plein der stad en men roepe vóór hem uit: Zó wordt gedaan aan de man wie de koning eer wil bewijzen!” (vers 7-9). De koning gaat onmiddellijk op dit voorstel in en antwoordt – en dit moet wel een vreselijke ontzuivering geweest zijn voor Haman, die juist de dood van Mordekai wilde gelasten: “Haast u, haal dat kleed en dat paard, zoals gij gesproken hebt, en doe zo aan de Jood Mordekai, die in de poort des konings zit. Laat niets na van alles wat gij gesproken hebt” (vers 10).

“Haast u”, zegt de koning. Er mag geen uitstel of vertraging zijn, en evenzo is Christus terstond door God verheerlijkt. Koning Ahasveros wist natuurlijk dat Haman tegen de Joden gekant was, en hij wist van het bevel dat hijzelf had uitgevaardigd. Maar hij legt er nu de nadruk op tegenover Haman, dat juist de Jood Mordekai moest worden geëerd. Hij zegt als het ware: Hier is nu één van die Joden, Haman, en jij moet deze Jood eer bewijzen! Dit is de ironie van God, waardoor Haman het tegengestelde ondervindt van wat hij had verwacht.

Een nieuwtestamentische ‘Haman’

Zo is het ook in het Nieuwe Testament. Want van wie horen wij daar welke eer door God is bewezen aan de Heer Jezus? Het is van niemand anders dan de grootste vijand van de gelovigen, Saulus, die instemde met de moord op Stefanus en “dreiging en moord blies tegen de discipelen van de Heer” (Hand. 7:58; 9:1). Het is wonderlijke goddelijke ironie – als ik dat woord mag gebruiken – dat juist hij de krachtigste getuige werd van de verheerlijking van Christus. De verschijning van de Heer uit de hemel bracht een radicale ommekeer teweeg in zijn leven en veranderde hem van een vijand van Christus en Zijn volgelingen in een vurige strijder voor de eer van de Heer der heerlijkheid.

Het is een merkwaardige parallel die wij hier kunnen trekken tussen Haman en Saulus, oftewel Paulus. Haman dacht dat de koning hém eer zou willen bewijzen, en zo verkeerde Paulus voor zijn bekering in de waan dat hij welgevallig was in het oog van God. Hij kon bogen op zijn ijver, op zijn eigen gerechtigheid (vgl. Hand. 22:3; 26:5; Fil. 3:4-6). Hij dacht dat hij God behaagde door de Gemeente te vervolgen, maar hij besepte niet dat hij een vijand van God was, een hater van Christus en de Zijnen. God bracht hem echter tot inkeer en riep hem een halt toe op de weg naar Damaskus (Hand. 9). De verschijning van de verheerlijkte Heer maakte op hem een onuitwisbare indruk en bepaalde het hele karakter van zijn bediening: hij werd de vurigste getuige die wij in het Nieuwe Testament kunnen vinden ten aanzien van de verhoging van de Heer Jezus aan de rechterhand van God.

Zoals koning Ahasveros tegen Haman zei dat hij niets moest nalaten van alles dat hij had gesproken, zo is ook Paulus heengegaan en hij heeft niets nagelaten van de opdracht die God hem gaf. Hij ging heen, nog veel meer verslagen dan Haman hier. Drie dagen was hij helemaal in de war: hij kon niet zien, hij at niet en dronk niet (Hand. 9:9). Maar toen is hij zijn taak gaan uitvoeren en hij heeft niets daarvan nagelaten. Hij heeft ons de héle raad van God verkondigd (Hand. 20:27). Hij heeft getuigd van de opwekking van de Heer Jezus, van Zijn verheerlijking aan Gods rechterhand en ook van de hemelse positie van de gelovigen in hun verbondenheid met hun Hoofd in de hemel. Natuurlijk heeft Paulus dat in een totaal andere gezindheid gedaan dan Haman, die Mordekai alleen *noodgedwongen* eer bewees. Maar het gaat hier niet om de gezindheid, maar om het feit op zich dat God Zijn grootste vijand weet te gebruiken om een getuigenis te laten afleggen van wat Hij heeft gedaan aan de Man die Hij wil eren! En dat heeft God in het Nieuwe Testament gedaan door middel van Paulus, om zo te zeggen Zijn grootste vijand, de vervolger van de Gemeente. God heeft juist hém daartoe willen gebruiken, en niet zozeer de twaalf apostelen die de Heer op aarde had. Zo hebben wij sinds bijna tweeduizend jaar het getuigenis van Paulus aangaande de huidige hemelse positie van de Heer. Dit getuigenis is bekendgemaakt lang voordat Hij Zijn openbare regering aanvaardt. Het Vrederijk moet nog komen en de ware Mordekai moet nog over het hele rijk worden gesteld. Maar God heeft wel duidelijk te kennen gegeven Wie de Man is die Hij wil eren. Hoe groot is onze God dat Hij dit nú al heeft gedaan!

De tijd van de verlossing van het overblijfsel van Israël is nog lang niet gekomen. Het verzoek van 'Ester' is nog niet uitgesproken en aan het lot van het volk is nog niets veranderd. Het feit dat de Heer Jezus door God is verheerlijkt, verandert niets aan het lot van het overblijfsel van Zijn volk. Het zal nog moeten lijden. De antichrist zal nog optreden. Haman is hier in hoofdstuk 6 nog niet beroofd van zijn macht, en Ester moet haar smeekbede nog op de lippen nemen. Maar Mordekai is verheerlijkt: dat staat vast en het is openlijk bekendgemaakt. Het hart van de koning staat nu wijd voor hem open. Evenzo lijdt het voor ons geen enkele twijfel, dat Christus door God is verhoogd en dat Gods hart geheel voor Hem openstaat.

Daarom behoeven wij ons niet bezorgd te maken over het lot van het overblijfsel van Gods volk in deze tijd, over Filadelfia, en evenmin over het Joodse overblijfsel in de toekomst. Inderdaad was de nacht voor Ester nog donker, en zo zal het overblijfsel door de diepte van het lijden moeten gaan. Eén ding weten wij echter: Gods hart heeft zich geopend voor de ware Mordekai en Hij heeft Hem eer bewezen! En sinds tweeduizend jaar heeft God steeds weer opnieuw Zijn vijanden tot inkeer gebracht, heeft Hij telkens weer andere Hamans bekeerd van de dwaling van hun weg, heeft Hij Zijn grootste vijanden veranderd in machtige getuigen voor de naam van Christus, zodat zij voor Hem uitroepen op de 'pleinen van deze wereld': Zó wordt gedaan aan de Man Wie de Koning eer wil bewijzen! (vgl. vers 11).

Haman begint te vallen

De wegen van Haman en Mordekai gaan nu voorgoed uiteen. Hamans val was ingeluid en hij ging ontgoocheld terug naar zijn huis, maar Mordekai keerde terug naar de poort des konings (vers 12). Mordekai was niet trots geworden en zijn blik was niet beneveld door de triomftocht over het plein van de stad. In alle eenvoud vatte hij zijn taak in de poort van de koning weer op.

Zo is het ook met de Heer Jezus gegaan, nadat Hij na de nacht van Golgota door God was verhoogd. Dat is niet gebeurd opdat Hij daar aan de rechterhand van God alleen zou triomferen, maar opdat Hij een dienende taak zou vervullen. Is het niet heerlijk te weten dat Hij daar in Gods tegenwoordigheid voortdurend werkzaam is voor de Zijnen en voor hen tussenbeide treedt? Christus is de ware Mordekai, de ware Hebreeuwse slaaf, die Zichzelf voor altijd dienstbaar heeft gemaakt omdat Hij Zijn Heer, Zijn 'vrouw' en Zijn 'kinderen' liefheeft (vgl. Ex. 21:2-6). Hij is de ware Dienstknecht, die in de 'bovenzaal' de voeten van Zijn discipelen wast, opdat wij deel met Hem zouden hebben (Joh. 13:1-15). Hij heeft Zichzelf geheiligd in de heerlijkheid van de hemel, opdat ook wij geheiligd zouden zijn door de waarheid (Joh. 17:19). Hij is in Gods nabijheid ten behoeve van al de Zijnen.

Hamans lot was echter bezegeld en hij besepte dat heel goed. Hij ging treurig naar zijn huis en hij vertelde daar wat hem was overkomen (vers 13). Zijn vrienden worden in dit vers ook zijn 'wijzen' genoemd, maar het zijn de wijzen van deze wereld. Zij konden hem niet helpen en daarom konden zij

alleen maar antwoorden: “Indien Mordekai, voor wie gij begonnen zijt te vallen, uit het zaad der Joden is, dan zult gij niets tegen hem vermogen; integendeel: gij zult voor hem geheel ten val komen”. Waarom hadden deze vrienden dat niet *eerder* gezegd? Dan zou Haman niet de dwaasheid hebben begaan om een paal voor Mordekai op te richten. Wij zien hier dat de wijsheid van deze wereld tenietgedaan wordt (vgl. 1 Kor. 1:19-20).

Precies zo is het met de wijsheid van de overste van deze wereld, de satan, die heel goed weet dat hij de grote verliezer is nu de Heer Jezus is opgestaan uit de doden en door God is verheerlijkt aan Diens rechterhand in de hemel. Deze wijsheid leidt tot niets. Satan kent de Schrift en hij weet dat hij heeft verloren. Wanneer hij straks zal worden neergeworpen op de aarde, weet hij ook dat hij nog maar weinig tijd heeft (Openb. 12:12). Door het kruis heeft hij verloren, maar hij kón niet anders in zijn verzet tegen God. Satan kan niet anders dan het boze doen en het boze adviseren. Hij geeft het niet op, dat is zijn natuur. Maar innerlijk beseft hij heel goed dat hij niets zal vermogen tegen deze Man uit het volk der Joden, voor Wie de Koning Zijn hart zo wijd heeft opengesteld. Hij gaat zijn ondergang tegemoet, evenals Haman hier toen deze ijlings naar het feestmaal werd gebracht dat Ester had aangericht (vers 14).

Hoofdstuk 7

Haman wordt ontmaskerd

Het uur der waarheid was nu aangebroken. Hamans rol was uitgespeeld en zijn boze plannen werden verijdeld. Het is echter van groot belang te zien dat deze ontknoping het gevolg was van Esters verzoek, van haar *smeekbede*. Zo gaat het ook nu nog, en zo zal het ook in de toekomst gaan met het overblijfsel van Israël ten tijde van de Grote Verdrukking. God wil graag uitredden als antwoord op het gebed van Zijn volk! De verlossing van de macht van de vijand is om zo te zeggen het resultaat van de voorbede die voor het volk van God wordt verricht. Juist met dat doel was Ester in deze unieke positie geplaatst. En ik vrees dat wij ons veel te weinig realiseren wat het gebed ook nu nog zou kunnen bewerken voor het huidige volk van God, voor ons als christenen in deze laatste dagen vóór de wederkomst van Christus. Wanneer iedere gelovige die zich door genade bevindt op de grondslag van Filadelfia (Openb. 3:7-13), zich

werkelijk zó zou inzetten voor het volk van God, dan zou God ook vandaag nog grote wonderen van verlossing voor Zijn volk kunnen teweegbrengen (vgl. de voorbede van Mozes voor het volk, buiten de legerplaats; Ex. 33:7-11).

Dat is de geestelijke strijd die wij hier vinden, de strijd van het gebed. God wil gebéden zijn. Ester was geen man, die het zwaard zou kunnen opheffen tegen Haman. Maar toch behaalde zij de overwinning over hem, en wel doordat zij nu openlijk haar smeekbede bekendmaakte bij de koning (vers 3-4). Het is treffend dat het gebed ook het laatste onderdeel is van de geestelijke wapenrusting, die ons beschreven wordt in Efeziërs 6:10-20. De andere onderdelen van deze wapenrusting worden daar op zinnebeeldige wijze voorgesteld, maar met het gebed is dat niet het geval. Stellen wij ons dat eens voor: een soldaat in volle wapenrusting, die midden op het slagveld gaat knielen om te bidden! Zo'n soldaat is schijnbaar volkomen machteloos. Hij lijkt een gemakkelijke prooi voor de vijand. Maar in de geestelijke strijd is het totaal anders. In het conflict met de listen van de boze is het gebed een belangrijk wapen, dat wij dikwijls zo weinig naar waarde weten te schatten. Het gebed was het wapen dat Ester hanteerde, en dat juist in de tegenwoordigheid van Haman! Dat is ook van belang voor ons. Wij worden omringd door boze machten die het volk van God schade willen berokkenen, en juist tegenover deze machten is het gebed noodzakelijk. Wij hebben slechts kleine kracht en wij zijn volkomen afhankelijk van goddelijke hulpbronnen. Onze kracht ligt in het gebed.

Zo smeekte Ester om genade voor haarzelf en voor haar volk. Daarbij moest zij echter ook een bekentenis afleggen. In hoofdstuk 2 had zij verzwegen tot welk volk zij behoorde en in welke relatie zij tot Mordekai stond, maar dat verandert nu volkomen (vgl. 2:10 met 8:1). Hier spreekt zij openlijk over “mijn volk” (vers 3-4). Voor de eerste maal erkent zij dat zij behoort tot dat volk dat overeenkomstig het bevel van de koning op één dag zou moeten worden uitgeroeid. Zij vereenzelvigt zich nu met het volk van God, dat volk dat eerder was omschreven als “het volk van Mordekai” (3:6). Zij komt er eerlijk voor uit: dat volk van God, dat volk van de Messias, dat is mijn volk. Zo zal het ook zijn met iedere gelovige die in onze tijd het volk van God werkelijk op het hart draagt. Hij zal zich daarmee identificeren en voor Gods aangezicht verschijnen om te smeken om behoud voor zijn volk.

In de geschiedenis zoals wij die hier vinden liggen de zaken iets anders, want de koning vraagt verbaasd: “Wie is hij en waar is hij, wiens hart er vol van is om zo iets te doen?” (vers 5). Hij wist nog niet dat Haman het gemunt had op het volk van koningin Ester, en zij ontmaskert hem dan met de woorden: “Een verdrukker, een vijand, Haman, die booswicht daar” (vers 6). Zij wijst hem nu ronduit aan, en ik denk dat dat een manco bij ons is: wij weten niet altijd zo duidelijk de vijand aan te wijzen (we noemen de naam van de satan weinig in onze gebeden) en daarom komen wij ook zo weinig op voor het volk van God. Ester wist de vijand heel duidelijk te onderscheiden en zij klaagde hem openlijk aan. Het Woord van God toont ons wat het karakter van de tegenstander is en het maakt ons waakzaam voor zijn listen. Zo worden

wij gewapend, en dan kunnen wij in het gebed voor God uitspreken welke gevaren ons bedreigen en wat onze eigen noden zijn. Met geestelijk onderscheidingsvermogen zullen wij ons dan tot God wenden en smeken om redding voor Zijn volk. Zo zal het overblijfsel van Israël het straks ook doen.

Ik heb al eerder opgemerkt dat wij het boek Ester in verband kunnen brengen met het eerste en tweede boek van de Psalmen. Het éérste boek van de Psalmen komt overeen met Ester 1 en 2; daar is het 'overblijfsel' nog niet in verdrukking gekomen. In het tweede boek bevinden wij ons profetisch echter wel in de tijd van de Grote Verdrukking, en dit correspondeert met de benarde omstandigheden waarin Ester en Mordekai en de Joden verkeren vanaf Ester 3. Zowel in het eerste als in het tweede boek der Psalmen vinden wij echter hoe het overblijfsel tot God spreekt over de verdrukker, d.i. de antichrist, en hem openlijk aanklaagt – evenals Ester dat hier doet! In Psalm 10 klagen zij hem aan, en zo ook in Psalm 52. In Psalm 69, waar de Geest van Christus Zich éénmaakt met het overblijfsel, gebeurt hetzelfde. De goddeloze, de wetteloze, de mens der zonde, bedreigt hen en daarom roepen zij tot God om genade en uitkomst.

Zo klaagt Ester hier de boosaardige Haman aan, en dan ontsteekt de toorn van de koning. De koning staat vol gramschap op (vers 7), en in het boek Spreuken lezen wij dat "de grimmigheid van de koning een voorbode is van de dood" (Spr. 16:14). Het onheil over Haman is vast besloten en hem wacht de dood. Dat zal straks ook het lot zijn van de vijanden van Gods volk, wanneer Gods toorn tegen hen zal ontbranden.

Haman gespietst

Nadat de koning vol gramschap was opgestaan en naar de paleistuin was gegaan, probeerde Haman nog om van koningin Ester het behoud van zijn leven af te smeken. Maar het was te laat! Haman viel al smekende zelfs neer op het rustbed waarop Ester lag (vers 8). Ester kon nu inderdaad rusten, maar voor Haman was het te laat om rust te vinden. Ester had om zo te zeggen rust gevonden vanaf het ogenblik dat zij de gouden scepter had aangeraakt, en die rust kon niemand haar meer ontnemen. Maar Haman zocht naar rust en kon die niet meer vinden.

Misschien mag ik even een klein uitstapje maken en deze geschiedenis een ogenblik toepassen op ongelovigen, hen die vijanden van God en daardoor vrienden van Satan zijn. Als u de Heer Jezus nog niet kent als uw Heiland, dan zal ook voor u het moment komen dat u zult zoeken naar redding, naar rust in de dag van het oordeel en van de gramschap van God. U zult naar rust zoeken, maar u zult bemerken dat het te laat is, dat de deur van de genade voor u is toegesloten. Wat een verschrikkelijke ontdekking zal dat zijn! Weet u, een vriend van de satan is altijd een vijand van God en daarom ook van het volk van God. Mensen zoals Haman zijn altijd haters van de gelovigen en hebben geen deel aan de rust, de vrede met God die zij genieten. Nú is het nog de tijd waarin zelfs de grootste vijand van God nog rust kan verkrijgen, maar straks zal het voorgoed te laat zijn. Dan zult u zoals Haman hier op het rustbed neervallen, maar geen rust kunnen vinden.

Zodra de koning terugkeerde uit de tuin van het paleis, hoefde hij maar één nieuwe beschuldiging te uiten en

daarop begrepen zijn hovelingen dat Hamans laatste uur had geslagen. Zij omwonden het gelaat van Haman, en het werd voorgoed donker voor hem! Nooit heeft hij meer de koning gezien, nooit meer Ester gezien, nooit meer Gods schone schepping! Het werd duister voor hem en zijn terechtstelling volgde diezelfde dag.

Thans treedt er echter iemand naar voren die tot dan toe had gezwegen, hoewel hij over belangrijke informatie beschikte. Dat was Charbona, een van de dienstdoende hovelingen (vers 9), een van de zeven hovelingen van wie reeds sprake was in Ester 1:10. Hij besepte dat nu het moment was aangebroken waarop hij moest spreken en iets ten gunste van Mordekai moest zeggen. Tot op heden had hij dat niet gedaan, want niemand waagde het immers zich openlijk te scharen aan de kant van de man die zijn knie niet boog voor Haman. Zelfs toen Mordekai door de koning was geëerd, had Charbona niet gesproken. Maar nu deed hij zijn mond open en hij sprak over de paal die Haman voor Mordekai had gemaakt. Precies zo zal ook in uw en in mijn leven het tijdstip komen waarop wij niet langer kunnen zwijgen en openlijk zullen getuigen van onze Heiland en van het kruis waaraan Hij wérkelijk heeft gehangen. Zo ging het ook met Jozef van Arimatea en met Nikodemus, die aanvankelijk niet de moed hadden zich te verzetten tegen de machthebbers die Christus wilden ombrengen. In hun leven kwam eveneens dat ogenblik waarop zij wel moesten spreken en openlijk de zijde kozen van hun verworpen Heer (zie Joh. 19:38-42).

Charbona spreekt en dan worden de rollen omgedraaid. De koning spreekt onmiddellijk het vonnis uit en Haman

ondergaat het lot dat hij Mordekai had toegedacht: hij werd gespietst op de paal die hij voor Mordekai had opgericht. Zo gaat het ook in het grote conflict tussen Christus en Satan. De rollen worden straks omgedraaid en dan zal de satan het oordeel ondergaan dat het deel was van de Heer Jezus in die verschrikkelijke drie uren van duisternis: het oordeel van de godverlatenheid, van het vuur van de hel. De paal stond al klaar voor Haman, en zo is ook het eeuwige vuur reeds bereid voor de duivel en zijn engelen (Matt. 25:41). Zijn vonnis staat vast, de overste van deze wereld is reeds geoordeeld (Joh. 16:11); en het vonnis wordt voltrokken wanneer hij wordt geworpen in de poel van vuur en zwavel (Openb. 20:10).

Hoofdstuk 8

Mordekai komt aan de macht

Ook in de eerste verzen van dit hoofdstuk blijkt heel duidelijk dat de rollen nu zijn omgedraaid: Mordekai kreeg de positie die voordien door Haman was bekleed. Zo zal er straks een einde komen aan de macht van de satan als de overste van deze wereld, en zal Christus als de ware Mordekai regeren. Nu bezit de satan nog de macht over alle koninkrijken van het aardrijk (Luc. 4:6). Hoewel hij een overwonnen vijand is, is hij nog steeds niet onttroond. Dat gebeurt als Christus wederkomt en de satan wordt gebonden en in de afgrond geworpen (Openb. 20:1-6). Dan begint het Vrederijk en zal Christus openlijk regeren als de Overste van deze wereld. Hij komt aan de macht en alles zal aan Zijn voeten worden onderworpen.

Dat verandert alles voor het volk van God. Dat wijzigt de hele situatie. De kardinale vraag is deze: wie is er aan de

macht? Die vraag hebben de Tessalonicenzen niet begrepen, anders zouden zij niet hebben gedacht dat de dag des Heren al was aangebroken (2 Tess. 2:2). Dat was onmogelijk, de apostel Paulus toont het heel duidelijk aan. Nú is het nog zo dat het de verdrukkers voor de wind gaat en dat de gelovigen verdrukking lijden, maar straks zullen de rollen worden omgedraaid. Dan worden de verdrukkers verdrukt en genieten de gelovigen rust (2 Tess. 1:6-7). Nú is het nog de 'dag des mensen', de dag waarop de satan de overste van deze wereld is en de god van deze eeuw (2 Kor. 4:4). Maar als straks de dag des Heren aanbreekt, dan is alles anders. Dan is Hij aan de macht en wordt de toestand voor het volk van God ook totaal anders.

De koning gaf zijn zegelring, die hij van Haman had laten wegnemen, aan Mordekai (vers 2). Zo geeft God aan Christus de macht wanneer de tegenstander onttroond is. Precies hetzelfde gebeurde met Jozef toen hij onderkoning werd: Faraó stelde hem aan tot regent over heel Egypteland en deed daarop zijn zegelring aan Jozefs hand (Gen. 41:41-42). Hij schonk hem zijn macht, zijn gunst en zijn vertrouwen, want de ring is ook een teken van gunst en welgevallen (Luc. 15:22).

Maar wij lezen hier in vers 2 nog iets anders, en wel dat Ester Mordekai aanstelde over het huis van Haman. Dat is heel treffend: Mordekai kwam aan de macht door middel van Ester! Natuurlijk moeten wij dat niet verkeerd opvatten, maar het is toch een belangrijke kant van de zaak. Christus zal worden grootgemaakt in het Vrederijk, maar dit gebeurt om zo te zeggen via het overblijfsel van Zijn volk. Dat zal namelijk

een en al gewilligheid zijn op de dag van Zijn heerban, zoals wij kunnen lezen in Psalm 110:3. Christus zal verheerlijkt worden door een gewillig volk: “Eer ik het wist, zette mijn ziel mij op de wagens van mijn vrijwillig volk” (Hoogl. 6:12 SV). Daar is een gewillig volk, een volk dat zich helemaal inzet voor zijn Koning en Hem op een vorstelijke wagen plaatst. Zo wil Hij het ook graag hebben. Ongetwijfeld is het waar dat Hij door GóD wordt verhoogd, zoals het hier uiteindelijk niet *Ester* maar de *koning* is die Mordekai de macht in handen geeft. Maar de Messias wil ook graag worden grootgemaakt door Zijn eigen volk (vgl. Fil. 1:20). Hij wenst Zijn verheven positie hier op aarde als het ware te ontvangen uit de handen van een gewillig volk, dat Hem verwacht en dat Hem de plaats geeft die Hem toekomt (vgl. ook 1 Kron. 11:10).

Romeinen 11 zegt ons dat Israël behouden, gered zal worden. En waar komt de Redder dan vandaan? Komt Hij uit de hemel? Zo staat het er niet! Hij komt uit Sion: “Uit Sion zal de Redder komen; Hij zal de goddeloosheden van Jakob afwenden” (Rom. 11:26). Daar moeten wij niet gering over denken. God stelt het ons zo voor, dat de Redder verhoogd wordt te midden van en door middel van Zijn eigen volk. Dat heeft ook Bileam al geprofeteerd, toen hij sprak over de ster die zou opgaan (niet aan de hemel, maar) uit *Jakob* (Num. 24:17).

Dit heeft ook óns iets te zeggen. Ook nu is er een volk van God op aarde waaronder de Heer Jezus graag de eerste plaats zou willen innemen. Maar Hij veroverd die plaats niet met geweld, Hij wacht of Hij een gewillig volk vindt dat Hem die plaats van eer aanbiedt. In de geschiedenis van de christenheid heeft Hij

het toegelaten dat mensen die positie hebben veroverd, dat mensen te midden van het volk van God hebben geregeerd. Hij heeft het optreden van Izebel toegelaten (Openb. 2:20). Hij heeft toegestaan dat instellingen van mensen de plaats hebben ingenomen die alleen aan Hem toekomt en aan de vrije werkzaamheid van Zijn Geest. En Hij wacht nog steeds of Hij een overblijfsel vindt dat Hem de ereplaats geeft te midden van de Zijnen, een gewillig volk dat Hem plaatst op een vorstelijke wagen.

Voor ons is het dus ook van groot belang het onderwijs van deze verzen ter harte te nemen. Wij kunnen ons door middel van het gebed inzetten voor het behoud van het volk van God. Wij kunnen met onze smeekbeden tot de Koning komen. Maar tegelijkertijd biedt de Heilige Geest ons de gelegenheid de ware Mordekai in ons midden te eren en Hem de macht in handen te geven.

Door strijd tot overwinning

Vanaf vers 3 zien wij dan hoe Ester en Mordekai zich samen inzetten voor hun volk en het dreigende onheil afwenden. Er moest strijd worden geleverd om de vijanden te overwinnen, en zo zal het ook gaan bij het begin van het duizendjarig rijk. Het is immers niet alleen een Vrédertijk, het vertoont zowel het karakter van de regering van David als die van Salomo. David moest zijn vijanden een voor een overwinnen, en pas daarna brak er een tijdperk van vrede en rust aan waarin Salomo als de vredevorst de troon besteeg.

Zo zien wij Mordekai pas in hoofdstuk 10 van dit boek als de ‘vredevorst’, terwijl hij hier nog strijd had te voeren. Wanneer de Heer Jezus Zijn heerschappij op aarde vestigt, zullen niet alle vijanden direct door Hem vernietigd worden. Dat geldt wél voor het beest en de valse profeet en hun volgelingen, die bij Harmagedon worden verslagen als de Heer neerdaalt uit de hemel (Openb. 16:13-16; 19:11-21). Zij worden in het boek Ester vertegenwoordigd door Haman, die hier al ter dood is gebracht. Daarmee zijn echter nog niet alle vijanden overwonnen, want de omringende naties zijn er ook nog en die zijn Israël zeer vijandig gezind. Welnu, voor de overwinning op deze omringende volken gebruikt de Messias Zijn eigen volk (zie bijv. Jes. 11:14). Het zal moeten strijden om over de vijanden te zegevieren – dat zien wij profetisch in dit hoofdstuk. De Heer stelt hen in staat hun vijanden te overwinnen. Hij geeft Zijn volk de mogelijkheden daartoe.

Ester sprak opnieuw tot de koning en smeekte hem het boze plan van Haman te verijdelen, en Ahasveros toonde haar opnieuw zijn gunst en welgevallen door haar de gouden scepter toe te reiken (vers 4). Voor de definitieve overwinning op de vijand had zij méér genade nodig dan ooit tevoren! Zij drukte zich dan ook heel ootmoedig uit: “Indien het de koning goeddunkt en ik zijn genegenheid gewonnen heb, en indien dit de koning juist toeschijnt en ik de koning welgevallig ben (...)” (vers 5). Ja, hoe kan dit anders worden betiteld dan louter genade! Die genade hebben wij nodig om verlost te worden van onze vijanden, en die genade zal het overblijfsel in de toekomst evenzeer nodig hebben.

Ester leerde hier nog steeds belangrijke lessen in de school van God. Zij begreep nog niet helemaal op welke wijze de koning het dreigende onheil zou gaan afwenden. Zij hoopte dat het vernietigingsplan zou kunnen worden herroepen, maar dat was onmogelijk. Het was een wet van Meden en Perzen en die kon niet worden ingetrokken. Dit geldt zowel voor ons als voor het overblijfsel. De macht van de vijand blijft aanwezig en keert zich tegen het volk van God. Daaraan kan niets worden veranderd. Zo staat ook straks de tijd van de Grote Verdrukking vast. Zelfs het grootste geloof zal die verdrukking niet kunnen tegenhouden. Maar de redding staat eveneens vast!

De uitkomst is dus niet dat God de verdrukking wegneemt, maar dat Hij Zijn volk de kracht schenkt de vijanden te bestrijden en te overwinnen. Dit beginsel is ook op ons van toepassing, want God heeft de satan en zijn werktuigen nog niet van ons weggenomen. Satan is wel gevonnist – wij zagen dat in type toen Haman gespietst werd – maar zijn macht is hem nog niet ontnomen. Zijn vele kinderen zijn er ook nog, de ‘zonen van Haman’ zijn nog niet ter dood gebracht; dat gebeurt pas in hoofdstuk 9. God wil ons echter de kracht geven dat wij ons ‘verzamelen’, zoals het in vers 11 wordt uitgedrukt, en onze krachten bundelen tegenover de macht van de vijand. Wanneer wij ons enerzijds afzonderen van menselijke stelsels in de christenheid om vaten tot eer te kunnen zijn, is het anderzijds ook zo dat wij samen met hen die de Heer aanroepen uit een rein hart, hebben te jagen naar gerechtigheid, geloof, liefde en vrede (2 Tim. 2:19-22). Wij moeten één front maken om de zege over de vijand te kunnen behalen. Vergaderde gelovigen kunnen naar Gods

gedachten altijd bijzondere geestelijke kracht ontwikkelen in het conflict met de machten van de boze.

Zo zien wij hier dat de koning aan Ester duidelijk maakte dat het eerdere bevel niet kon worden herroepen, maar dat er wel alle gelegenheid was om een tégenbevel uit te vaardigen. En Mordekai was degene die het plan van de koning ten uitvoer moest brengen. Hij kreeg de vrije hand om alles te doen wat nodig was (vers 9). Zo zal de Heer Jezus Zijn volk straks langs deze weg van strijd tot overwinning leiden. Hij zal Zijn dienaren, Zijn engelen gebruiken om Zijn uitverkorenen bijeen te verzamelen (Matt. 24:31), zoals hier de schrijvers van de koning ontboden worden om alle Joden bijeen te roepen. Mordekai zond zijn volk een tegenbevel, zodat het de gelegenheid kreeg zichzelf te verdedigen op de dertiende dag van de twaalfde maand.

Dit bevel geldt ook voor ons, zelfs al hebben wij kleine kracht en zijn er veel tegenstanders, naambelijders die behoren tot de synagoge van de satan (Openb. 3:8-9). De ware Mordekai heeft ook óns een bevel gegeven, en zouden wij vrezen terwijl Hij bij ons is en aan onze kant staat? Is Hij niet Degene die alle macht van God heeft ontvangen, die de sleutel van David heeft en wegen en mogelijkheden voor ons kan openen die niemand kan toesluiten? Inderdaad hebben wij kleine kracht, maar met Hém aan onze zijde zijn wij in staat de overwinning op onze vijanden te behalen.

Daarom komt ook tot ons nog steeds de oproep om te overwinnen, zelfs al leven wij in een tijd die niet meer wordt gekenmerkt door Filadelfia, maar door Laodicea. Tot het einde toe zullen er overwinnaars zijn die het karakter van

Filadelfia vertonen. Tot aan de komst van de Heer zijn er diegenen die vasthouden wat zij van Hem hebben ontvangen: “Ik kom spoedig, houd wat u hebt, opdat niemand uw kroon neemt” (Openb. 3:11). Zij houden vast wat aan Filadelfia is gegeven, en zij overwinnen omdat de Heer met hen is. Tot aan het einde zal Hij onze vijanden niet wegnemen, maar Hij geeft ons de kracht om tegen hen stand te houden.

Mordekai's verschijning brengt vreugde en licht

Voor het Joodse overblijfsel in de toekomst zal deze strijd pas goed beginnen wanneer de Heer Jezus wederkomt, want dat is het grote ogenblik in de laatste verzen van dit hoofdstuk: “En Mordekai ging van de koning heen in een blauwpurperen en linnen koninklijk kleding en met een grote, gouden diadeem en een mantel van fijn linnen en purper. En de stad Susan juichte en was verheugd” (vers 15-16).

Mordekai trad vanuit de tegenwoordigheid van de koning naar buiten, en zo zal Christus straks vanuit Gods tegenwoordigheid verschijnen om Zijn volk te verlossen. Door het geloof mogen wij Hem echter nú al zien, zoals Hij daar staat voor Gods aangezicht met heerlijkheid en eer gekroond (Hebr. 2:9). En wij weten hoe Hij daar voor ons tussenbeide treedt. Maar spoedig zal het ogenblik komen dat Hij komt met de wolken en elk oog Hem zal zien (Openb. 1:7), dat Hij openlijk naar buiten treedt vanuit de tegenwoordigheid van ‘de Koning’. Wat zal dat zijn voor Zijn volk! Hoe zal het zich verbazen over Zijn heerlijkheid, zoals de Joden zich hier verwonderd zullen hebben over de grootheid van Mordekai!

Christus verschijnt in koninklijke waardigheid. Hij is de Koning der koningen en de Heer der heren (Openb. 19:11-16). Het blauwpurperen kleding is een directe herinnering aan de heerlijkheid van de hemel waaruit de Heer Jezus neerdaalt. Het linnen spreekt van Zijn smetteloze reinheid en gerechtigheid. Hij is de Mens uit de hemel, de Rechtvaardige die Zichzelf inzet voor Zijn volk: een volk van rechtvaardigen (Jes. 60:21). Bij deze koninklijke kleding behoort ook de koningskroon: Mordekai draagt een grote, gouden diadeem als het teken van het gezag dat hem gegeven is.

Zo zal het overblijfsel zijn Messias straks zien en Hem verwelkomen. Het zal getuige zijn van Zijn koninklijke heerlijkheid, zoals wij dat profetisch reeds beschreven vinden in Psalm 21:2-8. Het overblijfsel spreekt daar tot God over de Messias, die verlost is uit Zijn lijden (zoals dat beschreven wordt in Ps. 22) en daarom kan juichen over Gods heil. En het ziet dat God Hem tegemoet treedt met rijke zegeningen en een kroon van fijn goud op Zijn hoofd zet. Majesteit en luister is Zijn deel, zoals dat hier in het boek Ester ook het geval is met Mordekai. Vanaf vers 9 bezingt deze Psalm dan de overwinning die de Messias zal behalen op Zijn vijanden, wanneer Hij verschijnt in heerlijkheid: “Uw hand zal al uw vijanden vinden (...) Gij zult hen maken als een vurige oven ten tijde dat Gij verschijnt, o HERE”. Dit deel van de Psalm loopt parallel met Ester 9. “Hun kroost zult Gij van de aarde verdelgen”, en zo worden ook de nakomelingen van Haman in hoofdstuk 9 ter dood gebracht. “Als zij boze plannen beramen, vermogen zij niets”. Inderdaad, de boze plannen van Haman lopen op niets uit en de vijanden blijken volkomen machteloos te zijn. Het overblijfsel zal jubelen van

vreugde. Deze blijdschap vinden wij ook in de slotverzen van Ester 8: “Aan de Joden was licht en vreugde, blijdschap en eer ten deel gevallen. Ook in alle gewesten en steden, overal waar het woord en de wet des konings aankwamen, was bij de Joden vreugde en blijdschap, maaltijd en feestdag” (vers 16-17).

De verschijning van Mordekai veranderde alles ten goede, en nu viel licht en vreugde de Joden ten deel. Let vooral op dit eerste woord in vers 16: “(...) licht en vreugde”. De duisternis werd verdreven zodra Mordekai naar buiten trad! In type zien wij hier hoe de Zon der gerechtigheid zal opgaan over het volk (Mal. 4:1-2). Ten tijde van de avond zal er licht wezen voor Jeruzalem (Zach. 14:7). Ja, het zal licht worden en de nacht van de verdrukking zal voor altijd voorbij zijn.

Tevens was er vreugde, omdat de redding zeker was. Is dat niet wonderlijk? Het volk verblijdde zich hier, hoewel de verlossing feitelijk nog niet had plaatsgehad en de vijand nog niet was verslagen. Het was de kracht van het geloof die dit bewerkte. Dit beginsel geldt ook voor ons: wanneer ons hart zich werkelijk verheugt in de Heer, doordat wij in het geloof Zijn heerlijkheid aanschouwen, dan is er geen enkele twijfel meer over de uitkomst van de strijd. Het heil is zeker en vast voor ieder die iets gezien heeft van de heerlijkheid van de ware Mordekai. Er is licht en vreugde in ons hart en wij weten dat de redding absoluut zeker is. Ja, vele anderen zullen dan datzelfde heil aannemen en zich aansluiten bij Gods volk: “(...) en velen uit de volken des lands werden Joden, want de schrik voor de Joden was op hen gevallen” (vers 17b).

Hoofdstuk 9

De Joden zegevieren over al hun vijanden

De beslissende dag brak aan – de dertiende van de twaalfde maand – en de aanslagen van de vijanden der Joden keerden zich nu tegen henzelf. Zij hadden gehoopt op deze dag de Joden te overweldigen, maar hij werd integendeel tot een dag waarop de Joden zelf hun haters konden overweldigen (vers 1). De Joden verzamelden zich en niemand kon voor hen standhouden, “want de schrik voor hen was op alle volken gevallen” (vers 2; vgl. ook 8:17). Hoe was dat mogelijk? Hoe konden alle volken zo bevreesd raken voor dit kleine volk? Het volgende vers geeft het antwoord. De reden was dat “de schrik voor Mordekai op hen was gevallen” (vers 3). Bij de Joden zelf was er geen nieuwe kracht gekomen, zij waren niet sterker dan voorheen. Maar de schrik voor de Joden viel op de volken, omdat zij zagen dat de koning en Mordekai op hun hand waren. De schrik voor Mordekai viel op allen, en

zo zal straks de schrik des Heren vallen op alle mensen (vgl. 2 Kor. 5:11).

Maar ook nu is het waar dat wij slechts dan de overhand zullen krijgen over onze vijanden, wanneer de ware Mordekai aan onze zijde staat en zij voor Hém vrezen. Daarom hebben wij reeds nu de belofte dat onze vijanden zich voor ons zullen neerbuigen als zij tot de erkenning komen dat de Héér met ons is en dat Hij ons liefheeft (Openb. 3:9). Zo werd Mordekai grootgemaakt, zoals wij hier lezen: “Want Mordekai was groot in het paleis des konings en zijn faam verbreidde zich in alle gewesten, want de man Mordekai werd steeds machtiger” (vers 4).

De Messias zal door God worden grootgemaakt bij het begin van het Vrederijk: “(...) want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden der aarde, en Hij zal vrede zijn” (Micha 5:3). En Zijn grootheid straalt af op Zijn volk, zodat het sterk is en grote daden verricht in Zijn kracht. Geen enkele vijand kan voor hen standhouden. Dat zien wij hier in Ester 9 en zo staat het ook in het vervolg van Micha 5: “En het overblijfsel van Jakob zal zijn onder de natiën, te midden van vele volkeren als een leeuw onder de dieren des wouds, als een jonge leeuw onder de schaapskudden, die, wanneer hij er binnendringt, neerslaat en verscheurt, zonder dat iemand redt. Uw hand zal verheven zijn boven uw tegenstanders, en al uw vijanden zullen worden uitgeroeid” (vers 7-8).

Door de gunst van de koning behaalden de Joden een volkomen overwinning, want Ester kreeg op haar verzoek een extra dag waarop de Joden nog eens driehonderd vijanden doodden en tevens de tien zonen van Haman in het

openbaar op een paal werden gespietst (vers 5-15). De zonen van Haman ondergingen dus hetzelfde lot als hun vader! Wat een ernstige waarschuwing is dat voor ieder die nog behoort tot hen die de duivel tot vader hebben (Joh. 8:44). Denk niet dat u zult ontkomen aan hetzelfde oordeel dat de satan te wachten staat, aan het eeuwige vuur dat bereid is voor de duivel en zijn engelen (Matt. 25:41). Hoe verschrikkelijk zal het zijn die woorden uit de mond van de Heer Jezus te moeten horen: “Gaat weg van Mij, vervloekten!”

De poel des vuurs is oorspronkelijk niet voor mensen bereid, maar voor de duivel en zijn engelen. Toch zullen mensen daar voor eeuwig moeten verblijven als zij niet opnieuw geboren worden en kinderen van God worden. De zonen van Haman deelden het lot van hun vader, en dat gebeurde hier als een openlijk getuigenis van de grootheid van Mordekai en van zijn volk.

Dan komt (in type) de rust van het Vrederijk: “En de Joden (...) kregen rust van hun vijanden” (vers 16). De ware Mordekai zal als Vredevorst regeren en Zijn heerschappij zal zich uitstrekken tot de einden der aarde.

Instelling van het Purimfeest

De herinnering aan deze historische overwinning moest uiteraard bewaard blijven voor het nageslacht en daarom volgde hierop de instelling van twee feest- en gedenkdagen, die het Purimfeest werden genoemd naar aanleiding van het woord Pur (vers 26). Het Pur – dat betekent ‘lot’ – werd geworpen om de dag vast te stellen van de uitroeiing der

Joden (3:7), maar die dag werd juist de dag van hun verlossing. Dit feest ter herinnering aan hun verlossing werd enerzijds spontaan door het volk zelf gevierd (vers 17,18,23a), maar anderzijds was het een inzetting die gehouden werd op last van Mordekai (vers 20,21,23b). In het vorige hoofdstuk had hij het bevel gegeven om de strijd tegen de vijanden aan te binden, hier gaf hij opdracht om de behaalde overwinning jaarlijks te blijven herdenken.

Dit bevel was geen onaangename plicht voor de Joden, het was helemaal in overeenstemming met de wensen van het volk zelf. Zij waren er uit zichzelf al mee begonnen, en zij aanvaardden het nu als een officiële verplichting. Dat is ware vrijheid, en zo is het precies ook met het feest dat wij als christenen mogen houden ter gedachtenis van onze verlossing uit de macht van de vijand. Het is de wens van ons eigen hart het Avondmaal te vieren, maar wij doen dit ook overeenkomstig het gebod van onze Heer. Mordekai schreef brieven ten aanzien van dit feest, en zo heeft Christus ons in het Nieuwe Testament een bevel nagelaten met betrekking tot de viering van het Avondmaal.

Zo zien wij Mordekai hier te midden van een blij en verlost volk. Dit is een prachtig thema als wij dit toepassen op Christus te midden van de Zijnen. De Psalmen zijn daar vol van. Onderzoek eens Psalm 22, waar wij niet alleen het lijden van Christus vinden, maar ook Zijn verhoring uit de dood: "Gij hebt Mij geantwoord!" En onmiddellijk daarop heft Hij de lofzang aan in het midden van de Gemeente, van de verlostten: "Ik zal Uw naam aan Mijn broeders verkondigen, in het midden der gemeente zal Ik U lofzingen" (vers 22-23).

In Psalm 111 looft Hij de HERE van ganser harte, “in de kring der oprechten en in de vergadering” (vers 1). In Psalm 116 zien wij Hem ook eerst in Zijn diepe lijden (vgl. Ester 4:1), omvangen door de banden van de dood. Maar daarna komt het ogenblik waarop Hij de beker der verlossing opheft en de naam des HEREN aanroept, “in de tegenwoordigheid van al Zijn volk, in de voorhoven van het huis des HEREN” (vers 13-19). Dat zal gebeuren bij het begin van het Vrederijk, en het zal een heerlijke tijd zijn voor Israël.

Het lied van de verlossing klinkt echter al sinds Christus is opgestaan uit de doden. In Hebrreeën 2:12 wordt het zojuist genoemde citaat uit Psalm 22 ook op ons toegepast. Christus noemt ons Zijn broeders en Hij heeft ons de Vadernaam verklaard, zodat wij met Zijn lofzang kunnen instemmen en de Vader kunnen aanbidden in geest en waarheid. Zo is Christus reeds nu het Middelpunt van Zijn verlostten. Is het niet een van de mooiste dingen die van de gemeente in Filadelfia worden gezegd, dat zij het woord van de Heer heeft bewaard en Zijn naam niet heeft verloochend? (Openb. 3:8). Zijn naam als het ware middelpunt van de gelovigen, waartoe zij vergaderd zijn? (Matt. 18:20). Wanneer wij dat verwerklijken, dan gaat het ons niet om uiterlijke dingen, dingen die strelend zijn voor het menselijk oog. Dan is slechts deze vraag van waarde, of de Heer in ons midden is en Hij daar de eerste plaats inneemt. Of Hij als de ware Mordekai de plaats krijgt die Hem toekomt te midden van een gewillig volk, dat met Hem verblijd is en feestviert overeenkomstig Zijn gebod: “Doet dit tot Mijn gedachtenis” (1 Kor. 5:8; 11:23-26).

Zolang dat het geval is, zal het goed gaan. Maar wanneer Hem die plaats wordt ontnomen, zal dit feest ontaarden zoals dit helaas ook is gebeurd met het Purimfeest bij de Joden. Ja, wij mensen zijn in staat om van de feesten des HEREN een carnaval te maken! Zo is het gegaan met het Purimfeest, want in de Talmoed lezen wij dat de Joden bij dit feest zoveel moesten drinken dat zij ten slotte niet meer het onderscheid wisten tussen de woorden: Gezegend zij Mordekai, en: Vervloekt zij Haman! Is dat niet verschrikkelijk, zich zo te bedrinken dat men Mordekai en Haman niet meer uit elkaar kon houden? In de geschiedenis van de christenheid zien wij echter een soortgelijke ontwikkeling, want uit het Avondmaal is een offermaaltijd gegroeid met een boos en afgodisch karakter (vgl. Openb. 2:20).

Dat gebeurt er wanneer Christus de plaats verliest die Hem toekomt, wanneer de ware Mordekai vergeten wordt. Zo zal er ook – ik wil terloops daarop wijzen – tijdens het duizendjarig rijk een achteruitgang zijn in de ware feestvreugde, niet direct onder de Joden zelf, maar meer in het algemeen onder de volken. Alle volken zullen jaarlijks optrekken naar Jeruzalem om het Loofhuttenfeest te vieren, maar het blijkt dat er straffen en plagen nodig zijn vanwege hun ongehoorzaamheid aan dit voorschrift (Zach. 14:16-19). En aan het einde van het Vrederijk vinden wij de volken verwijderd van de tegenwoordigheid des Heren aan de vier hoeken van de aarde, zodat de duivel weer in staat zal zijn hen te misleiden (Openb. 20:8).

Daarom moeten wij steeds bedenken dat een feest zonder de ware Mordekai zich altijd zal ontwikkelen tot iets

verschrikkelijks in overeenstemming met de boosheid van het menselijk hart. Hier in Ester 9 was het nog de echte, ware vreugde van een verlost volk. Mordekai werd geëerd; en koningin Ester was verbonden met de instelling van dit feest (vers 29-32). Zolang zij nog het middelpunt van het volk uitmaken, gaat alles goed en kent het volk “woorden van heilwens en trouw” (vers 30). Maar wanneer zij worden vergeten, nemen woorden van leugen de plaats in van deze woorden van zegen.

Geve God dat wij voor dit gevaar bewaard zullen blijven doordat wij Christus steeds de eerste plaats geven – een plaats die beantwoordt aan de grootheid van Zijn Persoon, zoals die in type beschreven wordt in het nu volgende slothoofdstuk van dit boek.

Hoofdstuk 10

Mordekai's grootheid

Dit laatste hoofdstuk van maar drie verzen is ondanks zijn beknoptheid misschien toch wel het mooiste hoofdstuk van het hele boek, omdat het ons een indruk geeft van “de grootheid, waartoe de koning Mordekai verheven had” (vers 2). In het eerste vers wordt vermeld dat koning Ahasveros belasting oplegde aan het vaste land en de kustlanden der zee, waarschijnlijk vanwege de grote verliezen die hij had geleden door zijn veldtocht tegen de Grieken. Dat komt hier echter helemaal niet aan de orde. Deze vermelding heeft alleen tot doel ons de grootheid van de koning te tonen, terwijl wij vervolgens dan de grootheid van Mordekai vinden in vers 2 en 3.

Profetisch zien wij hier een beeld van de heerlijke regering van onze God en van Zijn Christus in het Vrederijk, dat aanbreekt na de wederkomst van de Zoon des mensen om

Zijn volk te verlossen en hun vijanden te verdelen (zie wat is opgemerkt bij Ester 8 en 9). De Christusregering beperkt zich niet tot Israël, maar strekt zich uit tot de einden der aarde, tot de vergelegen “kustlanden der zee” (vers 1). Zo lezen wij in de aanhef van Psalm 97: “De HERE is Koning. Dat de aarde juiche, dat vele kustlanden zich verheugen”. God wordt dan gekend en geëerd als de Allerhoogste, die hemel en aarde bezit.

Het is overigens wel merkwaardig dat wij hier in het boek Ester maar enkele verzen hebben die (in type) spreken over de grootheid van het Vrederijk, terwijl veel meer aandacht wordt besteed aan de lange weg die moet worden afgelegd voordat het zover is en aan de beproevingen van Mordekai en Ester en hun volk. In de profetieën van het Oude Testament en in de psalmen is het echter ook zo dat er veel meer geschreven wordt over de periode van de Grote Verdrukking die aan het duizendjarige rijk voorafgaat, dan over de heerlijkheid van het rijk zelf. De HERE zal verheven zijn en Hij zal de heerschappij leggen in de handen van Zijn Christus, precies zoals wij hier in vers 2 lezen over de macht van de koning en de grootheid die hij aan Mordekai verleende.

Vijf kenmerken

In vers 3 worden ten slotte nog vijf kenmerken opgesomd van Mordekai's grootheid, waarin wij weer een treffend beeld mogen zien van de heerlijkheid van de Persoon van de Heer Jezus – zowel nu als straks in het Vrederijk.

(1) Mordekai was de eerste nà koning Ahasveros. Jahweh zal regeren door middel van Zijn Gezalfde, die als de Mensenzoon het koninkrijk zal ontvangen uit de handen van de Oude van dagen (Dan. 7:13-14). Inderdaad worden alle dingen dan aan Zijn voeten onderworpen, maar uiteindelijk geeft Hij het koninkrijk weer over aan God de Vader (1 Kor. 15:24-28). Christus zal regeren, maar Hij doet dit namens God de Vader. Zie in dit verband ook nog Schriftplaatsen als Efeziërs 5:5 (“het koninkrijk van Christus en van God”) en Openbaring 11:15 (“het koninkrijk van de wereld van onze Heer en van Zijn Christus”). En van de vele keren dat in Matteüs 13 sprake is van het koninkrijk, wordt het maar éénmaal betiteld als het eigen rijk van de Zoon des mensen (vers 41). Hetzelfde vinden wij in het leven van Jozef: na zijn lijden werd hij verhoogd en bekleedde hij de machtigste positie onder de soevereine vorst. Maar wij hebben er al eerder aan gedacht dat Christus nu reeds door Zijn Geest deze ereplaats wenst in te nemen in het midden van de Zijnen, “opdat Hij in alle dingen de eerste plaats zou innemen” (Kol. 1:18).

(2) Het tweede kenmerk van de grootheid van Mordekai was dat hij “in aanzien was bij de Joden”. Dat was eigenlijk ook wel vanzelfsprekend. Wanneer de Joden aan hem dachten, aan hun redder, dan waren hun harten vol dankbaarheid en eerbied jegens hem. Zo wil de Heer Jezus ook heden ten dage in aanzien zijn onder Gods kinderen, opdat Hij de Eerste is onder vele broeders (vgl. Rom. 8:29). Dat is nu juist het geheim van Filadelfia, dat de ware Mordekai in aanzien is onder de gelovigen. Iemand heeft het verschil tussen Filadelfia en Laodicea eens zo omschreven: Filadelfia bezit *niets*, behalve *Christus*; Laodicea bezit *alles*, behalve *Christus*.

Het gaat om Hém, niet om een bepaalde uitwendige positie waarop wij ons misschien zouden kunnen beroemen. Zo zal het straks ook zijn in het koninkrijk: Christus zal in aanzien zijn bij het volk dat Hem eens heeft verworpen.

(3) Bovendien - en dat is het derde kenmerk - was hij “bemind bij de menigte van zijn broeders”. Mordekai was niet alleen in aanzien, maar hij was ook geliefd. Zo was ook David geliefd als koning bij zijn volk, dat zichzelf beschouwde als zijn “eigen vlees en bloed” (2 Sam. 5:1). En bij het begin van het Vrederijk zal de grote Zoon van David de volken oordelen overeenkomstig hun behandeling van Zijn “broeders” (Matt. 25:31-46). Mordekai was bemind bij zijn broeders, evenals wij dat van Aser lezen in de zegeningen van Mozes: “Gezegend zij Aser onder de zonen; hij zij bemind bij zijn broeders” (Deut. 33:24). Moge de Heer ons ook iets van deze zegen schenken, zodat wij in de gezindheid van Christus elkaar liefhebben en hoogachten.

(4) In de vierde plaats “zocht hij het goede voor zijn volk”. Zo heeft Christus altijd ons welzijn op het oog. Het is Zijn verlangen ons te zegenen en wel te doen. Hij denkt voortdurend aan degenen met wie Hij zo nauw verbonden is en die Hij gekocht heeft als een volk ten eigendom. Hoe de omstandigheden ook mogen zijn, Hij weet wat goed voor ons is en Hij is ook machtig dit goede voor ons tot stand te brengen. Maar Hij wil ook diezelfde gezindheid in ons bewerken, zodat wij niet ons eigen belang zoeken, maar dat van het volk van God (vgl. Fil. 2:20-21).

(5) Het laatste kenmerk van de grootheid van Mordekai was dat hij “sprak tot heil van al zijn volksgenoten”. Beseffen wij

dat de Heer Jezus zo reeds bijna tweeduizend jaar gesproken heeft tot heil van al de Zijnen? Hij is eenmaal gestorven en opgestaan en sindsdien treedt Hij voor ons tussenbeide (Rom. 8:34; Hebr. 7:25). Slechts éénmaal behoefde in de geschiedenis van Israël de rots geslagen te worden om zegen te voorschijn te doen stromen, en nadien zou het spreken tot de rots voldoende zijn geweest (Ex. 17:6; Num. 20:7-8). Het verlossingswerk is eens voor altijd volbracht en heeft een onuitputtelijke heilsfontein voor ons geopend. Christus is verheerlijkt en Hij spreekt daar voor Gods troon tot heil van al de Zijnen, en ook wij behoeven slechts Zijn naam aan te roepen om verlossing teweeg te brengen voor het volk van God.

Dat wij in deze laatste dagen van de Gemeente op aarde dit heil nog ondervinden, is alleen het gevolg van het spreken van onze trouwe Hogepriester. Hij heeft dit al bijna tweeduizend jaar gedaan in de hemel, en Hij zal het straks nog duizend jaar doen voor Zijn volk op aarde. Hoe groot is Hij! Hoe groot dient Hij dan ook in onze harten te zijn, opdat wij als een gewillig volk Zijn naam verheerlijken!